...JA ZA GORIŠKO IN BENEČIJO

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 30 lir | Leto XVI. - Št. 47 (4510) | TRST, sreda 24. februarja 1960

Sklep o odstopu Segnijeve vlade bo najbrž sprejet na današnji popoldanski seji ministrskega sveta

S Segnijem so se včeraj razgovarjali predvsem Moro, Piccioni, Gui in Russo - Ugibanja o tem, kako bi mogla biti sestavljena prihodnja vlada Zasedanje poslanske zbornice odloženo na 7. marec

(Od našega dopisnika)

RIM, 23. — Seja ministrskega sveta je sklicana za jutri popoldne ob 17,30. Že prej je predsedstvo ministrskega sveta opozorilo ministre, naj bodo pripravljeni na verjetno sklicanje seje. Minister Andreotti, ki se je nahajal z drugimi osebnostmi svojega ministrstva v Bocnu in Monguelfu, kjer si je ogledal vojašnico alpincev, se je popoldne z vlakom odpravil v Rim. Ministrski predsednik Segni se je že včeraj vrnil s Zolijevega pogreba v Firencah, dasi se je prvotno mislilo, da bo prisostvoval še današnjim žalnim svečanostim v Predappiu.

Danes dopoldne se je ministrski predsednik sestal v svojem uradu v poslanski zbornici s tajnikom KD Morom, s predsednikom senatne skupine KD Piccionijem, z ministrom za poljedelstvo Rumorjem ter svojim zvestim sodelavcem, podtajnikom v predsedstvu vlade Russom. Pozneje se je pridružil še Taviani. Ob 10,30 se je Segni udeležil seje poslanske zbornice, ki se je pričela s komemoracijo pokojnega senatorja Zolija. Govor je imel predsednik zbornice Leone, v imenu vlade pa se je pridružil sam predsednik Segni. Seja je bila nato v znak žalosti prekinjena in se je nadaljevala ob 11,30. Predsednik Leone je predlagal odložitev zasedanja zbornice na 7. marec, kakor se je bil dogovoril z načelniki poslanskih skupin in kakor se glasi današnji predlog poslanca Migliorija. Poslanska zbornica je ta predlog odobrila z glasovi demokristjanov, monarhistov in fašistov. Vsi ostali z liberalci vred pa so glasovali proti predlogu.

Po seji poslanske zbornice je Segni nadaljeval razgovor s predsednikom poslanske skupine KD Guiem. Nato se je vrnil na Viminal in se s podtajnikom Russom pomenil o tekočih vladnih zadevah. Ob 18. uri so se v uradu Piccionija v senatu zbrali Segni, Moro in Gui. Razgovor je trajal skoraj dve uri, vendar pa je Segni odšel kake pol ure prej in se odpravil na Viminal. Ostali trije, ki so se še kake pol ure sami razgovarjali, niso hoteli dati po razgovoru nikake izjave. Segni je kmalu nato sprejel Tambronija, ki pa je po razgovoru časnikarjem izjavil, da je z ministrskim predsednikom govoril le o zadevah svojega ministrstva in ne o političnem položaju.

Po vseh teh razgovorih je bilo objavljeno sklicanje seje ministrskega sveta, ki se pričakuje z največjim zanimanjem. Na tej seji se bodo ministri dokončno dogovorili o odstopu vlade. Lahko pride zopet do izvenparlamentarnega odstopa in v tem primeru bo najbrž predsednik republike Gronchi od Segnija zahteval, da gre pred parlament ter zahteva glasovanje o zaupnici. Ali bo treba počakati na zasedanje poslanske zbornice, ki bo šele 7. marca, ali bo zbornica prej sklicana zaradi glasovanja? Prav danes je senatna skupina PSI na sestanku, ki je trajal dve uri, izrazila svoje stališče, da se mora eventualna kriza vlade začeti v parlamentu.

Med tem se pa že ugiba, kakšna bi lahko bila nova vlada. Gotovo je povsem nemogoče z gotovostjo reči, da bo vlada takšna ali takšna. V vladi bodo pač demokristjani, toda s kom? Ob čigavi podpori?

Ena rešitev bi bila vlada levega centra; sestavljali bi jo KD, PSDI in PRI, od zunaj pa bi jo podpirala PSI. Stranke v vladi bi imele skuglasov, kar je za dva premalo do kvoruma za zahtevano večino. Če bi se socialisti vzdržali glasovanj, bi s tem že bil vladi zagotovljen obstoj. Toda taka vlada bi pomenila prvi korak v odprtju na levo in o tem ne marajo mnogo slišati niti na desnici KD niti republikanec Pacciardi in niti ne desnica PSDI.

Druga rešitev bi bila, ako bi za isto vladno formulo prišle tri glasove južnotirolske Volkspartei. Toda ta je očitno prešla v opozicijo s tolikšno odločnostjo, da je najbrž ne bi bilo mogoče zopet spraviti na vladno stran razen z znatnimi koncesijami, o katerih pa — vsaj na hitro — ne more biti govora.

Sicer pa bi ta vlada vendarle bila odvisna od dobre volje socialistov.

Možna bi bila tudi enobarvna vlada, ki bi jo podpirali liberalci in monarhisti. Da bi se znebila očitka, da jo podpirajo fašisti, bi se lahko vlada odrekla glasovom MSI. Toda v sedanjem trenutku je to skoraj nemogoče, ker je KD preveč povezana z MSI naj bo v rimskem občinskem svetu ali pa na Siciliji. V obeh primerih bi pomenil odstop MSI krizo vladajoče KD.

Mogoče bi skušal Segni zopet pridobiti podporo PLI, če bi ostal kar pri sedanji vladi ter bi jasno povedal, da ne išče nikakih stikov s PSI.

Govori se pa tudi o možnosti prehodne enobarvne vlade, ki naj bi pripravila predčasne upravne volitve.

Po vsem tem je težko reči, da bo položaj že kmalu jasen. V četrtek se bo sestalo vodstvo PSI. Govori se, da bo zasedanje zaključeno z odobritvijo resolucije, ki bo v smislu sklepov CK izjavila, da so glasovi PSI na razpolago vladi z usmerjenostjo levega centra.

A. P.

Zoli pokopan v Predappiu

FIRENCE, 23. — Krsta s truplom pokojnega senatorja ter bivšega predsednika vlade Zolija je bila danes vso noč v neki florentinski cerkvi. Kmalu po sedmi uri pa so jo naložili na pogrebni avto ter odpeljali v Predappio. V sprevodu avtomobilov so se poleg svojcev peljali minister Giardina kot predstavnik vlade in predstavniki KD. Pogreba v Predappiu, kamor je sprevod prispel ob 11,30, so se udeležili tudi predstavniki oblasti s prefektom na čelu.

Včeraj pokopan Achille Battaglia

RIM, 23. — Danes dopoldne je bil v Rimu pokopan odvetnik Achille Battaglia. Poleg svojcev so pogrebnemu obredu prisostvovali predstavniki socialistične, socialdemokratske, republikanske, liberalne in radikalne stranke ter predstavniki pravnikov in kulturnih delavcev. Med drugimi so bili Ferruccio Parri, Saragat, La Malfa, Reale, Leonida Repaci, Carlo Levi in drugi. Po obredu sta spregovorila Oronzo Reale in Ferruccio Parri. Krsto so nato odpeljali v rojstni kraj Viterbo, kjer bo pokojnik pokopan v drugžinski grobnici.

Mikojan o bombi v Sahari

MOSKVA, 23. — Na sprejemu v poslaništvu ZAR v Moskvi je prvi podpredsednik SZ Mikojan izjavil, da sovjetska vlada ne bo poslala protestne note Franciji zaradi eksplozije atomske bombe v Sahari. Nekemu časnikarju, ki ga je vprašal glede tega, je Mikojan odgovoril: «Glede tega je že bila podana izjava, ki jo je objavila agencija TASS.» Na vprašanje, ali misli Sovjetska zveza obnoviti jedrske poizkuse, je Mikojan odgovoril: «Naše stališče glede tega je znano. Ne bomo obnovili poizkusov, dokler jih ne bodo obnovili tudi drugi.»

Mikojan ni hotel povedati, ali bo Hruščev med obiskom v Franciji postavil de Gaullu nov predlog glede mednarodne politike in glede francosko-sovjetskih odnosov.

Nekemu časnikarju, ki ga je vprašal, ali se mu ne zdi, da so se odnosi med Zahodom in Vzhodom poslabšali po razgovoru v Camp Davidu, je Mikojan odgovoril: «Mednarodni položaj ni sedaj slabši od položaja, kakršen je bil takoj po potovanju Hruščeva v ZDA.»

Odnosi med ZDA in Kubo

HAVANA, 23. — Kubanska vlada je sklenila imenovati komisijo, ki bo začela v Washingtonu pogajanja za vzpostavitev tradicionalnih odnosov med ZDA in Kubo. Kubanski zunanji minister je izročil ameriškemu odpravniku poslov v Havani noto, s katero «sporoča željo kubanske vlade, naj bi se po diplomatski poti začela pogajanja za ureditev nerešenih vprašanj».

Browder o KP v ZDA

NEW YORK, 23. — Earl Browder, ki je bil glavni tajnik ameriške komunistične stranke med drugo svetovno vojno, je objavil v reviji «Harpers's Magazine» članek, v katerem obtožuje Stalina in tajnika KP Francije Duclosa, da sta po vojni «obglavila» ameriško komunistično stranko.

Browder piše, da so ga leta 1945 izključili iz stranke kot «revizionista» zaradi njegove javne obtožbe, ki jo je izrekel proti njemu Duclos, in ki jo je še prej odobril Stalin. Duclos je tedaj izjavil v Kominterni, da teorije Browderja o miroljubnem sožitju med ZDA in SZ pomenijo «nevarne oportunistične iluzije». Browder ugotavlja, da je sedanja politika Hruščeva o miroljubnem sožitju «skoraj dobesedno» enaka politiki, ki jo je on zagovarjal pred 15 leti. Browder, ki ga je leta 1945 nadomestil William Foster, obtožuje tega, da je «skrajno levičarski sektaš», in poudarja, da je deloma odgovoren za uničenje ameriške komunistične stranke.

NOVI DELHI, 23. — Uradno javljajo, da bo predsednik ZAR Naser prišel konec marca na uraden obisk v Indijo. Zatem bo Naser obiskal tudi Pakistan.

London potrjuje resničnost poročil o vojaških pogajanjih Bonna s Španijo

Bonn zanikuje pogajanja s Španijo, vendar pa pravi, da je nemško ozemlje «premajhno» za vojaška vežbanja in je vlada zaradi tega začela pogajanja s «sosednimi» državami

LONDON, 23. — Predstavnik Foreign officea je uradno potrdil, da je zahodnonemška vlada razmišljala o možnosti, da dobi vojaške olajšave na španskem ozemlju. Bonnska vlada je obvestila Veliko Britanijo o svojih načrtih sredi januarja in prav tako tudi ameriško vlado.

Zahodnonemško obrambno ministrstvo pa je odločno zanikalo, da bi kdaj bila pogajanja med Španijo in Zahodno Nemčijo, zato da bi Nemčija dobila na razpolago španska oporišča za vežbanje nemških letalskih enot opremljenih z raketnimi izstrelki. Bonnska vlada pa dodaja, da proučuje vse možnosti, da «pokrije potrebe svojih zalog in dobav».

«Posebna težava, nadaljuje uradno poročilo, je v tem, da je vzezno ozemlje premajhno, in zaradi tega niso zaloge za opremo vključene v NATO. Iz tega razloga je vzezna vlada sporazumno z NATO v preteklih letih že vodila pogajanja s «sosednimi» državami za olajšanje teh dobav. Del pogajanj je bil že srečno zaključen.

Razen tega se proučuje, ali bi druge države bile pripravljene sprejeti taka logistična oporišča. Če bi se zvezna vlada odločila zazačetek pogajanj v ta namen, bi se to lahko zgodilo samo ob tesnem stiku z NATO, ker bi omenjene baze služile skupni obrambi v okviru NATO.

Novice v tisku, da so že bila pogajanja s Španijo za vojaška oporišča ali pa za oporišča za vežbnje letlskih enot in enot, opremljenimi z raketnimi izstrelki, ne odgovarjajo resnici.»

Iz poučenih krogov se je zvedelo, da je za «sosedne države» treba razumeti «obmejne države».

Pogajanja za oporišča o katerih je govora, je Bonn začel že pred enim letom s Francijo in z Dansko. Predstavnik bonnskega obrambnega ministrstva je izjavil, da so v mnogih primerih pogajanja prišla do zaključka, čeprav ni bil podpisan formalen sporazum. Z Dansko pa ni bil mogoč sporazum, ker dansko javno mnenje v ogromni večini nasprotuje navzočnosti nemških vojakov na danskem ozemlju, ker je med drugo svetovno vojno Nemčija zasedla Dansko.

Po mnenju poučenih krogih bi Španija bila med tistimi državami, kjer bi lahko postavili nemška oporišča. Razen tega bi taka oporišča lahko postavili tudi na Norveškem.

Po tiskovnih vesteh iz Bonna je NATO proučila možnost skladišč za 90 dni zahodno od Rena. V teh skladiščih bi bilo navzoče omejeno število zahodnonemških vojakov izvemši v skladiščih, ki jih bi postavili na Norveškem.

Predstavnik španskega zunanjega ministrstva je v zvezi z vsem tem izjavil: «O tej zadevi nam ni nič znanega». Dobro proučeni krogi pa vendar v bistvu potrjujejo vsebino britanskega sporočila. Zatrjuje se, da bi se morala pogajanja začeti med 11. in 14. januarjem v Španiji, bila pa so odpovedana «po nekaterih pritiskih».

V istih krogih ugotavljajo, da je Španija poslala skupino opazovalcev na nedavne manevre NATO v Nemčiji. Opazovalce je vodil general Jose Cuesta Monerero. Baje so se opazovalci razgovarjali o tej zadevi. Zvedelo se je tudi, da je neki nemški strokovnjak nedavno tajno obiskal Španijo.

Politični opazovalci ugotavljajo, da imajo ZDA mrežo letalskih in pomorskih oporišč v Španiji na podlagi dvostranskega sporazuma med ZDA in Španijo, ki ne spada v okvir NATO. Ugotavljajo tudi, da bi dvostranski sporazum med Nemčijo in Španijo lahko vključili v enak sporazum, kakršen je sporazum med Španijo in ZDA iz leta 1953.

Demonstracije študentov proti rasni diskriminaciji

RICHMOND, 23. — V Richmondu v ameriški državi Virginiji so aretirali okoli 40 črnskih študentov, ker so zasedli neki javni lokal iz protesta proti rasni diskriminaciji. Okoli 150 črnskih študentov je prišlo v neko trgovino in so nato skušali priti v javni lokal v istem poslopju, ki je namenjen samo za belce. Prišlo je do spopada in ravnatelj lokala je pozval črnce, naj odidejo. Ker so črni to odklonili, je prišla policija in aretirala okoli 40 študentov pod obtožbo, da so «vdrli v privatno stanovanje».

Več drugih javnih lokalov in trgovin je bilo zaprtih, ker so skupine črnskih študentov skušale v večjih skupinah priti vanje in zasesti mize, h katerim niso črnci pripuščeni. Računajo, da je pri demonstracijah proti rasni diskriminaciji sodelovalo okoli 400 črnskih študentov.

LION, 23. — Na dvorišču lionskega zapora so danes usmrtili z gilijotino dva alžirska borca, ki ju je septembra francoska sodišča obsodilo na smrt.

V Pontevicu že 47 mrtvih

BRESCIA, 23. — Število umrlih oseb med epidemijo v bolnišnici «Cremonesini» v Pontevicu je danes naraslo na 47. Zdravstveno vodstvo bolnišnice zatrjuje, da je treba štiri smrtne primere pripisovati drugim boleznim. Danes zvečer je bilo še pet oseb v vznemirljivem stanju.

Pritožbe SZ v Washingtonu

WASHINGTON, 23. — Sovjetski poslanik v Washingtonu Menšikov se je danes na polurnem razgovoru z državnim tajnikom za evropske zadeve Merchantom pritožil zaradi ameriških omejitev za izvoz ameriškega blaga v Sovjetsko zvezo. Poudaril je, da te omejitve ovirajo razvoj trgovine med obema državama. Pozneje je predstavnik državnega departmaja izjavil, da bodo pritožbe Menšikova pristojni funkcionarji proučili.

Bombe na Cipru

NIKOZIJA, 23. — Nocoj je v Nikoziji pred nekim hotelom eksplodirala bomba v ulici, kjer je bilo med osvobodilno borbo izvršenih več atentatov na angleške vojake. Pri eksploziji je bilo razbitih več izložbenih oken. Danes je prišel na Ciper podtajnik za kolonije v britanski vladi Amery.

Tudi v Pafosu je eksplodirala bomba, ki je hudo poškodovala hišo župana.

Chopinova proslava v Beogradu

BEOGRAD, 23. — V okviru proslave 150. obletnice smrti velikega poljskega skladatelja Chopina so Zveza skladateljev, Zveza glasbenih umetnikov Jugoslavije in komisija za kulturne stike z inozemstvom organizirale sinoči koncert v dvorani Kolarčeve univerze. O življenju in delu Chopina je govoril generalni tajnik Zveze skladateljev Mihajlo Vukdragovič. Chopinove klavirske kompozicije so izvedli ugledni jugoslovanski pianisti Hilda Horak-Casova iz Ljubljane, Stjepan Radić iz Zagreba ter Vlastimir Skarka in Melita Lorković iz Beograda.

Izbrani kandidati za «Oscarje»

HOLLYWOOD, 23. — *Objavljena so imena po pet filmov, režiserjev, igralcev in igralk, izmed katerih bodo izbrani tisti, ki bodo 4. aprila prejeli «Oscarje».*

Najboljši film: *Ben Hur, Dnevnik Ane Frank, Zgodba neke nune, Anatomija umora, Cesta visokih četrti.*

Najboljša igralka bo izbrana med temi: *Elizabet Taylor («Suddenly, Last Summer»), Simone Signoret (Cesta visokih četrti), Audrey Hepburn (Zgodba neke nune), Katherine Hepburn (Suddenly Last Summer), Doris Day (Postelja pripoveduje).*

Najboljši igralec: *Laurence Harvey (Cesta visokih četrti), Charlton Heston (Ben Hur), Jack Lemmon (Nekaterim ugaja vroči), Paul Muni (The Last Angry Man), James Stewart (Anatomija umora).*

Najboljši režiser: *William Wyler (Ben Hur), George Stevens (Dnevnik Ane Frank), Fred Zimmermann (Zgodba neke nune), Jack Clayton (Cesta visokih četrti), Billy Wilder (Nekaterim ugaja vroči).*

Najboljši tuji film: *Velika vojna (Italija), Črni Orfei (Francija), Most (Nemčija), Paw (Danska) in Vas na reki (Holandska).*

Rodila je četvorke

PADOVA, 23. — Danes je v kliniki padovanske univerze 30-letna Giselda Fanton rodila četvorke. Giselda Fanton je žena kmečkega delavca Adelchija Sengiona. Vsi štirje otroci so moškega spola in so pri dobrem zdravju. Zakonca Sengion imata že štiri otroke, od katerih sta dva dvojčka. Porod so snemali po notranji televiziji za vse zdravnike.

Izpovedi Gonelle v procesu Roisecco

Minister zanikuje vse trditve obtoženke

RIM, 23. — V prostorih pravosodnega ministrstva v Rimu je predsednik sodišča iz Genove zaslišal danes ministra Gonello kot pričo v procesu proti Roisecco. Gonella je izjavil, da je Roisecco prav tako kakor je ponaredila podpise na čeku in na spremnem pismu, potvorila tudi dejstva. Povedal je, da jo je kot prosvetni minister sprejel in da mu je govorila o nekih dobrodelnih namenih. Govorila je tudi o zadevi, ki se tiče gospodarskih vprašanj neke tretje osebe, toda odgovoril ji je, da spada to v pristojnost drugih ministrstev in da ne more nič storiti.

Ker je sumil, da gre za osebo, ki hoče pod pretvezo stranke gledati svoje osebne interese, je obvestil pokrajinskega tajnika v Genovi in upravnega tajnika, da je Roisecco oseba, ki vmešava stranko v svoje osebne gospodarske zadeve. Dal je ukaz, naj je na sedežu stranke ne sprejmejo v urade.

Roisecco se je zaradi tega odločila za druge poti. Dala je povabiti Gonello na dom gospe Gozzer. Toda Gonella ni sprejel vabila. Tudi obtoženka je izjavila, da vabila ni sprejel. Ker ni mogla priti v urade stranke, se je nekega dne približala šoferju Gonelle na trgu nasproti sedežu krščanske demokracije. Povabila ga je v kavarno in mu rekla: «Dam vam, kar hočete, samo da dosežete, da me Gonella sprejme». Šofer je ponudbo zavrnil in je o zadevi obvestil Gonello.

Ko je Roisecco zvedela, da je Gonella na počitnicah v neki vasi na Tridentinskem, je odšla tja in ga iskala v hiši, kjer je stanoval, a ga ni našla. Zato je vsak dan zahajala v edino kavarno na trgu omenjene vasi. Po dolgem času je Gonella skupno s ženo šel po trgu pred kavarno in tedaj nenadoma videl pred seboj Roisecco, medtem ko je neki neznanec, ki jo je spremljal, prizor slikal. Roisecco je povabila Gonello in njegovo ženo v številne vile, o katerih je trdila, da jih ima v raznih krajih Italije: po nekaj minutah pa je odšla.

Gonella je dalje izjavil, da je obtoženka potvorila številne brzojavke z imenom Gonelle in njegovimi podpisi. Sama Roisecco je izjavila, da so bile brzojavke potvorjene, in bile so pretveza, da so upniki imeli potrpljenje.

Gonella je paudaril, da Roisecco ni bila vpisana v krščansko demokracijo, ni nikoli vodila nobene politične dejavnosti v tej stranki in ni nikoli nič prispevala tej stranki. Potvarjala je čeke v svoje lastne namene in ne za volilno propagando, kakor trdi. Na koncu je Gonella izjavil, da ni sprejel nobenega vabila obtoženke ter ji ni nikoli telefoniral in nikoli ni z njo govoril po telefonu. Nobeden od tistih, ki so omenili njegovo ime med preiskavo ali na procesu, ga niso nikoli osebno poznali in tudi on jih ne pozna. Govorili so samo na podlagi lažnih trditev obtoženke Roisecco. Gonella je izjavil, da si pridržuje sleherno akcijo proti vsem omenjenim.

Pri zaslišanju je bila navzoča tudi obtoženka skupno s svojim advokatom. Zaslišavanje je trajalo štiri ure.

RIM, 23. — Ob 19,30 je predsednik Peruja Manuel Prado z letališča Ciampino odpotoval iz Rima v Pariz. Od tu bo jutri nadaljeval pot v London na uradni obisk.

Kubiček zahteva od ZDA «razumevanje» za gospodarsko politiko Brazilije

Skupna izjava Kubička in Eisenhowerja o «vseameriški operaciji» - Demonstracije v Buenos Airesu proti politiki ZDA v Latinski Ameriki

BRAZILIJA, 23. — Ameriški predsednik Eisenhower je prišel danes z letalom v novo brazilsko prestolnico Brazilijo. Ob prihodu ga je pozdravil brazilski predsednik Kubiček skupno z drugimi predstavniki brazilske vlade. Jutri zjutraj bo Eisenhower prišel v Rio de Janeiro, kjer se bo sestal ponovno s predsednikom Kubičkom in se bo udeležil velikega sprejema, na katerem bo navzočih 3500 ljudi.

Brazilske oblasti so organizirale veličasten sprejem Eisenhowerju. Natiskali so 150.000 manifestov, ki opevajo prijateljstvo med Brazilijo in ZDA. Natiskali so tudi veliko število velikih slik Eisenhowerja. Vse stranke, in tudi komunistična, izrekajo zadovoljstvo s prihodom Eisenhowerja in se obvezujejo, da bodo sodelovale, da čim bolje uspejo ljudske manifestacije na čast ameriškemu predsedniku.

Kar se tiče razgovorov med Eisenhowerjem in Kubičkom, domnevajo, da bo brazilska vlada zahtevala in morda dosegla od ZDA posojilo 300 milijonov dolarjev v okviru Mednarodnega denarnega sklada ter severnoameriško pomoč za tako imenovano «vseameriško operacijo».

Pogajanja pa se bodo verjetno končala pozneje. Zvedelo se je namreč, da bo ameriški državni tajnik Herter ostal v Rio de Janeiru in se bo po odhodu Eisenhowerja razgovarjal z brazilskim zunanjim ministrom, in da bo brazilski minister marca prišel v Washington.

Iz Buenos Airesa, kamor bo Eisenhower prišel po končanem obisku v Braziliji, pa javljajo, da so demonstranti argentinske socialistične stranke zažgali sinoči v Buenos Airesu tri ameriške zastave ob vzklikih «Proč z Američani». Policija je demonstrante razgnala, a ni nobenega aretirala. Demonstracije so bile po končanem zborovanju argentinske socialistične stranke, ki so ga organizirali iz protesta proti ameriški politiki v Latinski Ameriki.

Kakor rečeno je na letališču v Braziliji sprejel Eisenhowerja predsednik Kubiček, ki pa je prišel s trinajstminutno zamudo. Sprejem je bil kratek in ni bilo uradnih govorov.

Pozneje je Eisenhower pohvalno govoril o novi prestolnici in je primerjal graditev Brazilije «veliki epopeji ameriškega Far Westa», ter je omenil staro ameriško odločitev, da premestijo prestolnico iz Filadelfije v Washington.

Predsednik Kubiček pa je v svojem govoru med drugim izjavil: «Kar upamo od velike severnoameriške države, ki je tudi kovala svojo veliko usodo z junaško borbo svojih pionirjev, je razumevanje. Kar želimo, je da Združene države verjamejo, da je odločitev brazilskega ljudstva, da se industrializira, da izkoristi svoja naravna bogastva, da pripravi boljše življenjske pogoje, ki bodo v skladu z njegovim demografskim prirastkom, da ne sprejme poniževalne usode in brezznačajne vloge odločilna, dokončna, nepreklicna».

V zvezi s «panameriško operacijo», za katero je dal on pobudo in katere namen je boriti se proti nezadostnemu gospodarskemu razvoju Latinske Amerike, je Kubiček izjavil: «Moja vlada se ni borila za to operacijo, ki pomeni poziv na razum in ne na velikodušnost, da bi potem postala nedelavna v pričakovanju blagodejnih učinkov te večstranske operacije... Brazilija je že nastopila pot, da si pribori svoje mesto na svetu. Brazilija hoče pokazati, da s svojo vztrajnostjo in s svojim zgledom deluje v skladu s tem, kar si zadaja za nalogo. Mi poudarjamo kot načelo in kot doktrino, da je za ohranitev demokratičnih svobočin potrebno ustvariti pogoje za plodno delo za naše narode».

Ameriški državni tajnik Herter pa je prebral skupno izjavo Eisenhowerja in Kubička, ki lahko velja za «drugo izjavo v Braziliji» po prvi izjavi, ki sta jo podpisala v Braziliji 6. avgusta 1958 tedanji državni tajnik Dulles in tedanji brazilski zunanji minister Negrao de Lima.

Današnja izjava je v glavnem podobna prvi izjavi in napoveduje odločenost ameriškega in brazilskega predsednika, da bosta branila «demokratične svobočine in temelje človeške pravice» ob istočasnem razvijanju vseameriške solidarnosti in podpiranju gospodarskega razvoja.

Dve glavni točki izjave sta: 1. Splošna podpora vseameriški operaciji, t.j. programu za gospodarski razvoj obeh Amerik, ki ga je objavil lani Kubiček. 2. Obramba in varnost ameriške celine na splošno in miroljubni odnosi med ameriškimi državami.

Izjava dodaja, da oba predsednika «priznavata, da so združeni napori ameriških držav že mnogo dosegli, toda mnenja sta, da je potrebna še večja akcija, in izrekata zaupanje, da bo borba za gospodarski razvoj pripeljala do še večje blaginje in skladnosti za vse».

Oba predsednika poudarjata svojo solidarnost in podporo organizaciji ameriških držav.

Popoldne sta imela oba predsednika daljši razgovor. Zvečer pa sta bila na skupni večerji v predsedniški palači.

Malo upanja za rešitev 106 rudarjev

BERLIN, 23. — Do sedaj so ugotovili, da je pri včerajšnji nesreči v premogovniku Karl Marx v Zwickauu zgubilo življenje 17 rudarjev, 40 jih je bilo ranjenih, 106 pa jih je še vedno blokiranih v rudniku. Reševalne skupine se še dalje trudijo, da bi rešile blokirane rudarje. Toda v rudniku divja velik požar in upanje na rešitev je zelo majhno.

Podravnatelj državne komisije za načrtovanje v Vzhodni Nemčiji, ki vodi reševalno delo, je nocoj izjavil, da se možnosti, da bi še našli ponesrečence žive, vedno bolj manjšajo. V rudniku so nastali novi požari. Dim, plini in velika vročina zelo ovirajo delo reševalnih skupin, ki štejejo 300 mož.

Zdi se, da je nesreča nastala zaradi eksplozije metana 1100 metrov pod zemljo. Plameni so se razširili na vse rove v globini 1100 metrov.

Zagrebški balet v Milanu

MILAN, 23. — Generalni konzul Jugoslavije v Milanu je priredil včeraj popoldne sprejem v čast zagrebškemu baletu, ki gostuje v Italiji. Poleg vodstva hrvaškega narodnega gledališča, solistov baleta in drugih osebnosti, je sprejemu prisostvoval tudi znani operni pevec Mario Del Monaco. Na čast jugoslovanskim umetnikom je sinoči priredil sprejem tudi glavni ravnatelj milanske Scale dr. Antonio Ghiringhelli skupno z ravnateljem Scale Francescom Sicilianijem. Voditelji Scale so mnenja, da je sodelovanje Scale z jugoslovanskimi umetniki zelo zadovoljivo, in da se lahko pričakujejo novi pomembni rezultati na tem področju.

Izvoljena na Siciliji vlada desnega centra

Zelo zadovoljen Almirante (MSI), ki izraža željo, naj bi bil sicilski primer precedens v državnem merilu

PALERMO 23. — Sicilska deželna skupščina je danes izvolila osem članov vlade ter štiri namestnike. Za prave člane so bili izvoljeni Carollo (s 47 glasovi), Lo Magro (49), Lanza (49), Coniglio (48) in Fasino (49), ki so demokristjani; nadalje Pettini (48) in Antonino Occhipinti (48), ki pripadata MSI, ter Trimarchi (48), liberalec. Za namestnike pa so bili izvoljeni: Paternò (47, PDI), Spanò (47, neodv.), Barone (47, neodv.) in Vincenzo Occhipinti (46, KD).

Zasedanje skupščine se je pričelo ob 17. uri pod predsedstvom predsednika skupščine Stagna D'Alcontresa. V začetku je predsednik sporočil, da je na prošnjo poslanca Varvara (KPI) podaljšal rok, do katerega mora preiskovalna komisija v zadevi Corrao-Santalco zaključiti svoje delo, za nadaljnjih 20 dni. (Varvaro je predsednik te komisije). Načelnik komunistične poslanske skupine Ovazza je izjavil, da se bodo današnjega glasovanja komunisti vzdržali, ker za veljavnost volitev ni potreben kvorum; rekel je tudi, da so komunisti prepričani, da je rešitev desnega centra za Sicilijo najslabša.

Od 86 navzočih je volilo 64 poslancev, vzdržalo pa se jih je 22. Potrebna večina je bila torej 33. Med glavosnicami je bilo tudi 13 belih. Skoraj ista slika kot pri volitvah članov vlade je bila tudi pri volitvah namestnikov.

Po volitvah je nova vlada takoj zasedla svoja mesta. predsednik Majorana della Nicchia, ra pa je napovedal, da nameava vlada takoj začeti delati. Potrebna pa je, je rekel, kratka prekinitev parlamentarnega dela. Predsednik skupščine je nato zaključil sejo in napovedal prihodnjo sejo za 8. marec. Tedaj bo novi deželni predsednik podal svojo izjavo in sledila bo debata.

Jutri opoldne bo dosedanji predsednik Milazzo v orleanski palači predal posle novemu predsedniku.

Tudi danes so nekateri politiki podali izjave v zvezi z volitvami nove vlade na Siciliji. Posebno pomembna je izjava, ki jo je dal novofašistični veljak Almirante, ki se je že vse te dni nahajal na Siciliji. «Želim podčrtati, je dejal, politični pomen sestave deželne vlade desnega centra. To je prvič, da je MSI v deželni vladi skupaj s KD. Do tega je prišlo v trenutku, ki je se posebno važen bodisi zaradi vztrajnega nagibanja na levo v nekaterih sektorjih KD na vsedržavnem področju bodisi zaradi krize, ki jo je nenadoma izzvala PLI. Izražamo željo, da bi politični izbor, ki se je uvedel na Siciliji, predstavljal ureditev in precedens vsedržavnega značaja, ker so tudi dejstva dokazala, da je edino politika desnega centra sposobna voditi zmagoviti boj proti socialkomunističnemu strupu.

Končno hočem še podčrtati, je nadaljeval Almirante, kot dobro znamenje jasno in odločno podporo najbolj kvalificiranih katoličanov, meščanskih odborov, formuli desnega centra. Tudi to in mogoče zlasti to ima očitno vsedržavno važnost.»

Almirante ni mogel bolj odkrito govoriti. Zelo jasno je povedal, kaj hočejo fašisti tudi v državnem merilu. Nad vse značilno pa je tudi njegovo priznanje, da so za povezavo s fašistično desnico «najbolj kvalificirani katoličani».

Za znižanje cene bencina

RIM, 23. — Poslanec Failla in drugi komunistični poslanci so vložili v parlamentu resolucijo, v kateri pravijo, da je Italija med tistimi deželami, kjer kar največjim obdavčenjem goriv odgovarja skrajno nizek razvoj civilne motorizacije v primeri s svetovnim povprečjem. Nato poslanci pozivajo vlado, naj ukrene vse potrebno, da bo mogoče postaviti ceno bencina v smislu realnega položaja na mednarodnem trgu in da po vseh obdavčenjih potrošniku ne bo treba plačevati več kot 100 lir za liter.

«Univerza prijateljstva med narodi» bo začela letos delovati v Moskvi

Med razgovorom s Hruščevom je Sukarno zahteval povabilo afriških in azijskih predstavnikov na konferenco najvišjih

DENPASAR, 23. — Hruščev je prišel davi v Denpasar na otoku Bali. Spremlja ga indonezijski predsednik Sukarno. Na otoku so Hruščevu in Sukarnu priredili veličasten sprejem.

Hruščev bo ostal na otoku Bali tri dni. Tu je imel danes prvi razgovor z indonezijskim min. predsednikom Djuando in z zunanjim ministrom Subandriom, ki sta danes prišla na otok Bali. Subandrio je pred odhodom iz prestolnice izjavil, da gre za pripravljalne razgovore, ki se bodo pozneje nadaljevali v Bogoru blizu Djakarte, ko se bo Hruščev vrnil z Balija.

Iz poučenih krogov se je zvedelo, da je predsednik Sukarno vztrajal, da je potrebno povabiti na prihodnjo konferenco najvišjih tudi predstavnike afriških in azijskih držav.

V svojem govoru na univerzi v Jogjakarti je Hruščev napovedal, da bodo v Moskvi ustanovili «univerzo prijateljstva med narodi».

Univerzitetni svet bodo sestavljali predstavniki sovjetskega ministrstva za višje šolstvo, sovjetskega odbora za solidarnost z afriško-azijskimi državami, zveze sovjetskih združenj za prijateljstvo in kulturne stike s tujimi državami, centralne zveze sindikatov in Komsomola.

Letos bo začelo to univerzo posečati pet sto študentov iz Azije, Afrike in Latinske Amerike. Število študentov bo naraslo prihodnja leta do tri ali štiri tisoč letno. Na univerzo se bodo lahko vpisali študentje, ki ne bodo starejši od 35 let. Uživali bodo posebne štipendije in brezplačno zdravstveno pomoč. Za potovanje v SZ in za povratek v domovino ne bodo imeli študentje nobenih stroškov, in prav tako ne za stanovanje. Študentje bodo morali obiskovati pripravljalno šolo (predvsem za študiranje ruščine) za dobo enega do treh let. Zatem bodo sprejeti na medicinsko fakulteto (pet let), na fakultete za gospodarstvo, inženirstvo, agrarno tehniko, druge tehnične specializacije ter za poučevanje v šolah (ti tečaji bodo trajali 4 leta).

Ustanovitev nove univerze omogoča SZ, da pripravi v dobi petih ali šestih let ne samo tehnike za gospodarstvo v afriških in azijskih državah ter v Latinski Ameriki, pač pa tudi kadre za prihodnje voditelje. Ta akcija spada v okvir velikega tekmovanja, ki ga SZ začenja z ZDA.

Temperatura včeraj
Najvišja temperatura 12.8 stopinje ob 9. uri, najnižja 6 stopinj ob 24. uri. Vlage 88 odstotkov.

Goriško-beneški dnevnik

Danes, SREDA, 24. februarja
Matija
Sonce vzide ob 6.55 in zatone ob 17.43. Dolžina dneva 10.43. Luna vzide ob 5.08 in zatone ob. 15.18.
Jutri, ČETRTEK, 25. februarja
Saša

Romildo Marinič

Trnova pot zavednega sina Beneške Slovenije

Včeraj je v bolnišnici v Čedadu preminil zavedni Beneški Slovenec Romildo Marinič. Za njim ne žalujejo samo njegovi svojci in prijatelji ampak vsa Beneška Slovenija, saj so ga vsi poznali in cenili kot zavednega in naprednega Slovenca. Bil je kot kremen trdnega, neupogljivega značaja, posten in vsestransko priljubljen.

Prekmalu smo ga izgubili, saj je umrl komaj 53 let star in bi lahko še mnogo koristnega napravil za svoje ljudstvo, ki ga je tako odkritosrčno ljubilo.

Ze v nacističnem taborišču mu je zaradi mučenja in prestanih grozot oslabelo srce. Ko se je vrnil iz Nemčije se zanj trpljenje ni končalo. V težkih razmerah, ki so vladale in še vladajo v Beneški Sloveniji, so ga preganjale prav iste osebe in skupine, ki so se med vojno povezale z nacisti in ki so tudi resnični krivec za njegovo prezgodnjo smrt. Bojkotirali so njegovo gostilno in mu nato vzeli licenco. Trdo se je moral boriti za košček kruha, da je lahko preživljal sebe in svojo družino.

Vse to pa ga ni uklonilo. Takoj po vojni je bil med ustanovitelji Demokratične fronte Slovencev v Benečiji in vse do razpusta med njenimi voditelji. Neumorno se je zanimal tudi za kulturni in ljudsko prosvetni razvoj in bil med ustanovitelji kulturno prosvetnega društva Ivan Trinko ter član društvenega upravnega odbora.

Pretekli mesec je Mariniča doletela družinska nesreča, ko je izgubil svojo ženo Ido roj. Jurišić, ki je umrla 19. januarja t. l.

Romildo Marinič zapušča 80 let staro mater, sina Pepija in hčerko Rozano. Otroka bosta nadaljevala njegovo delo, saj ju je vzgojil v narodnostno zavednem in naprednem duhu in ju vpisal v slovensko šolo. Rozana je pred kratkim uspešno končala slovensko učiteljišče v Trstu.

Posmrtne ostanke pokojnika bodo danes ob 9. uri odpeljali iz bolnišnice v Cedadu v domačo vas Ažlo pri Sv. Petru Slovenov. Tam se bodo od njega poslovili vaščani, številni prijatelji in znanci.

Hudo prizadeti družini izrekamo ob tej bridki izgubi iskreno sožalje.

Naj bo lahka domača zemlja dosslednemu borcu za pravice Beneških Slovencev!

Goriški pokrajinski svet je razpravljal o številnih problemih

Izglasovali so resolucijo o CRDA in obravnavali stanje mosta pri Zagraju

Ladjedelniška oddelka bodo priključili k Fincantieri, elektromehanični bo ostal sam pod upravo Finmeccanica - Zaradi preusmeritve prometa na cesto Zagraj-Sovodnje-Gorica, bo pokrajina prispevala za popravilo nad 4 milijone lir

Na zadnji seji pokrajinskega sveta bi bili morali obravnavati dve interpelaciji, ki sta se dotikali novega mednarodnega letališča pri Ronkah, toda ker je manjkal odbornik Grigolon, bodo o tej zadevi, ki je precej razburila javnost, predvsem pa občinsko upravo v Turjaku, razpravljali prihodnjo soboto. Vsekakor pa je bilo na dnevnem redu toliko vprašanj, da se je pokrajinska seja, ki se je pričela v soboto ob 16. uri, zavlekla do 21.30 zvečer.

Pokrajinski svet je odobril sklep odbora pokrajine za povečanje obračuna 1959. leta z vsoto 75 milijonov lir, ki jih bo pokrajina potrebovala za novo realko na Trgu Julia in za popravilo cest (12 milijonov lir). Zatem je odbornik KD vprašal, katere izmed občinskih cest, ki bodo prišle pod pokrajinsko upravo, bodo tudi koristile vsoto 714 milijonov lir, ki jih je država prispevala naši pokrajini. Odvetnik Culot je odgovoril, da mu tega ni mogoče še natančneje določiti, ker ni še prejel od tehničnega urada pokrajine potrebnih podatkov. Vsekakor upamo, da bo pokrajinska uprava posvetila več pozornosti občinski cetsi, ki pelje iz Gorice skozi Sovodnje v Zagraj in važnosti katere smo že pisali v naši nedeljski številki.

Najvažnejši točki, o katerih je razpravljal pokrajinski svet in sprejel tudi eno resolucijo, sta se nanašali na težaven položaj v CRDA v Tržiču in stanje zagrajskega mostu, ki se udira in s tem povzroča nove, nepredvidene težave za nadaljnji cestni promet, katerega so morali usmeriti po drugih občinskih cestah, ki pa so v takšnem stanju, da ne morejo povsem zadovoljiti potrebe prevoznikov, predvsem onih s težkimi tovorniki.

V zvezi s položajem v CRDA in napovedano reorganizacijo podjetij, ki sestavljajo ves kompleks IRI v Tržiču, je bilo na pokrajinskem svetu govora o vlogi, ki naj bi jo imela podjetja IRI pri nas, kjer je toliok bolj kot drugod potrebna državna pomoč. Dobesedno je pokrajinski svet v resoluciji zahteval:

1. da se CRDA in elektromehaničnemu oddelku še posebej zagotovijo nove, moderne naprave;

2. da se zajamči popolna zaposlitev, odnosno, da se poskrbi za takšen proizvodni proces v podjetjih, ki bo lahko zadovoljil potrebe domačega in tujega tržišča;

3. da se v upravni svet novoustanovljenega elektromehaničnega oddelka izvolijo tudi predstavniki pokrajinske uprave.

Na seji so pokrajinski svetovalci izvedeli, da bo namreč po novi reorganizaciji elektromehanični oddelek ostal v sklopu Fimeccanice, ladjedelniški oddelki (CRDA) pa bodo prišli pod upravo Fincantieri.

O položaju, v katerem se je znašel most čez Sočo pri Zagraju in zaradi katerega so nastale ovire v prometu, je govoril odbornik za javna dela Zaretti. Dejal je, da je popustil most zato, ker se je pričel udirati eden izmed stebrov. Pokrajinska uprava je že pregledala stanje mostu. Poklicali so tudi tehnične izvedence iz Rima, ki bodo most pregledali in dali predloge za njegovo popravilo. Vendar naj bi se po mnenju uprave promet, sicer v manjšem merilu, razvijal še dalje, ker bo potrebnih več milijonov in seveda tudi dovolj časa, da se most popravi enkrat za vselej. Del prometa je usmerjen po cesti Zagraj-Sovodnje-Gorica in za popravilo te občinske ceste je pokrajina določila tedaj nekaj nad 4 milijone lir. Vendar smo mnenja, da bo ta vsota krila le trenutne potrebe, ki jih imata zagrajska in sovodenjska občina za kritje najnujnejših stroškov pri popravilu, da pa je treba to važno arterijo vključiti v seznam pokrajinskih cest in ji določiti večjo vsoto denarja iz visokega državnega prispevka, ki ga je prejela pokrajinska uprava v Gorici za popravilo cest na njenem področju.

Nadalje so pokrajinski svetovalci sprejeli več sklepov, ki so bili manj važni in tako med drugim odobrili načrt za popravilo ceste Farra-Gradiška; stroške za popravilo iste bo krila država. Nadalje so odobrili podelitev denarja med občinami in pokrajinsko upravo, ki ga prejema pokrajina od davkov na vozove za vprežno živino. Pomenili so se tudi o pokrajinskem odboru za zdravstvo, v katerega so poklicani dr. Krainer, dr. Fontana, dr. Rizzo in odv. Carmelo Blessi. Sprejeli so nadalje sklep, da se Zavodu za ljudske hiše proda pokrajinsko zemljišče na Tržaški cesti, in sicer po 2.000 lir meter.

Na tajni seji so nato zopet potrdili za predsednika OMNI Emilia Fumata za zdravstvenega direktorja IPAPI pa dr. Carraro in dr. Montagno za pokrajinskega funkcionarja na področju zdravstva in higiene.

Spoznavajmo naše mesto

Kdor je imel toliko potrpljenja, da nam je sledil na tem »sprehodu«, se bo brez dvoma spomnil, da smo pričeli obujati goriške spomine pri Vipavskih vratih in da smo označili te vrata in kos zidu ob njih kot edini ostanek srednjeveškega obzidja okrog spodnjega naselja (Terra Bassa); tu naj dodamo, da obstaja še nekaj sledov drugih vrat, ki so bila v začetka XIV st. verjetno podobna že omenjenim. Ne moremo pravzaprav tu govoriti o sledovih do zadnjega, temveč samo o nekaj risbah, ki nam zelo površno lahko dajo pojem, kako je to vse zgledalo v XVIII. st. ter o starem izvoru, ki se nanaša na važen del vseh srednjeveških mestnih ali trdnjavskih vrst «rastello» (rastrello-grablje), ki se je še ohranil v imenu ulice.

Predel Raštela je verjetno najstarejši v vsem mestu in je bil v preteklosti brez dvoma najvažnejši. Nimamo podatkov, da bi ga mogli rekonstruirati kot je bil v prvi polovici XV. st. vendar nam iz tega obdobja ostaja še del arkadnih hodnikov, ki so se raztezali na obeh straneh v vsej njegovi dolžini; v XV. st. so bili po večini skoraj vsi odstranjeni, ker so prebivalci dvignili za kako nadstropje svoje hiše in razširili pritličja. Kot v panju je burno kipelo tu življenje; vsak lok, vsak obok je bila celica zase, v kateri se je nabiral sok tedanjega obrtniškega in trgovskega delovanja. Trgovine in skladišča so izpostavljala svoje blago na nizkih, širokih oknih, ki so bila istočasno izložbe in prodajalne mize, kupec pa si je lahko to blago ogledoval, izbiral in kupoval in bil pri tem pod varnim zavetjem oboka. Med vsemi trgovinami mislimo, da so bile najbolj mikavne usnjarne in krojačnice, ker vemo, da so prav te imele v tisti dobi prvenstvo, kar se tiče proizvodnje, in so se ti obrtniki tudi prvi združili v svoje ceh.

Ob tej priliki ne moremo da ne bi omenili najstarejšega dokumenta, ki se nanaša na ta ceh. To je ustanovna listina Ivana «po božji volji grofa Goriškega in Tirolskega», s katero daje privilegij «Zvestim obrtnikom usnjarjem, krojačem in čevljarjem, tako datirano: nel mercoledi da puoi il giorno de S. Vito, da puoi la Novità de Christo nel Mile Quatrocento Cinquanta Cinque Anni».

Upamo, da nam bodo delavni čevljarji in krojači dana šnje Gorice hvaležni za ta, čeprav kratek citat; zadovoljni bi bili, če bi znali ceniti, kako smo na sprehodu po Raštelu, našli tudi zanje «četrtino plemstva». O posameznih zgodovinskih spomenikih, ki jih nahajamo v tej ulici, bomo govorili prihodnjič, ali bolje, ko bomo zopet šli z našimi bralci tod mimo.

goriških vrat iz XVI. st. naKako si domišljamo eno izmed lo od Vipavskih. Zidan stolppodlagi tega, kar nam je osta bratom, vhod je opremljen sje na vrhu obdan z lesnim o m je viden «rastello» ali za-pridvižnim mostom, za kateri z železom, pozneje železna,tvornica nedaj lesena in obita den so dvignili most. Ko jekatero so hipoma spustili, pre bile vidne samo konice, ki sobila zatvornica dvignjena so ski grabelj; od tod tudi imezgledale kot količki velikan

Seja odbora trgovinske zbornice

V javnih uradih in kreditnih zavodih nasprotujejo enotnemu delovnemu času

Odbor je proučil tudi novi položaj elektromehaničnih delavnic in priporočil popravilo mosta v Zagraju

Pod predsedstvom Giovannija Bigota se je v ponedeljek sestal odbor trgovinske zbornice, ki je kot upravni organ proste cone ob prisotnosti predstavnika goriške občine dr. Gallarottija proučil in odobril distribucijski načrt za kontingent petroleja, domačega in inozemskega piva, ter odobril predlog posvetovalne komisije proste cone glede mesečnih nakazil pogonskega goriva za vsa prevozna sredstva, kakor tudi industrijskim podjetjem, obrtnikom in ustanovam.

Nadalje so na predlog predsednika proučili novo pristojnost elektromehaničnih delavnic CRDA v Tržiču po ustanovitvi SIM-Cantieri ter izrazili željo, da bi se čimprej popravil most v Zagraju, pri katerem se udira eden izmed opornih stebrov.

Končno je odbor določil svoje stališče do sprememb proračuna za leto 1959, ki jih je sprejel upravni svet ustanove za turizem, izrazil soglasnost s sklepom trgovinskih zbornic v Veroni in Trevisu, da se odpravi poslovni davek na promet (Ige) na sladkor ter zavrnil predlog, da se uvede enotni delovni čas v javnih uradih in kreditnih zavodih. Povišali so še nekatere funkcionarje in uradnike in razpravljali o upravnih vprašanjih.

—«—

Menični protesti

Po podatkih trgovinske zbornice je bilo v drugi polovici meseca januarja v naši pokrajini 582 meničnih protestov, ki so bili tako razdeljeni:

Gorica 235, Krmin 19, Kapriva 1, Doberdob 5, Dolenje 1, Foljan 3, Gradiška 46, Gradež 25, Marjan 6, Medea 1, Tržič 162, Moša 3, Romans 1, Ronke 34, Zagraj 4, Skocjan 14, Steverjan 1, Št. Lovrenc 3, San Pier d'Isonzo 3, Sovodnje 1, Staranean 9 in Turjak 7.

—«—

Izredna seja pokrajinskega sveta

V skladu s sklepi, ki so bili sprejeti na zadnji seji pokrajinskega sveta, bo ponovni izredni sestanek 27. t. m. ob 16. uri v občinski sejni dvorani z naslednjim dnevnim redom: vprašanje misinskega svetovalca dr. Delpina o gradnji julijskega letališča v Ronkah, vprašanje Bergomasa, Ciprianija in Seličeve o istem vprašanju, vprašanje zgoraj navedenih komunističnih svetovalcev glede pridelovanja sladkorne pese v naši pokrajini ter vojaških uslugah, zahteva svetovalca Miladina Cerneta, naj pokrajinska uprava na svoje stroške uredi cesto Gorica, Sovodnje, Zagraj.

—«—

Prispevki občinam za zimsko pomoč

Pred dnevi se je sestala komisija prefekture za zimsko pomoč, kateri je predsedoval prefekt dr. Nitri. Ob tej priliki je vladni predstavnik sporočil, da so občinskim podpornim ustanovam (ECA) izročili četrto vsoto za zimsko pomoč v skupnem znesku 12 milijonov lir. Med drugimi občinami je Doberdob prejel 90.000 lir, Gorica 2,8 milijona, Gradiška 300.000, Gradež 1 milijon. Tržič 2,1 milijona, Steverjan 50.000 in Sovodnje 120.000 lir. Prefekt je dalje sporočil, da je predviden za konec marca še en sestanek komisije, ki bo ob tej priliki razdelila še preostali denar.

Preiskava o umoru v Mažerolah

Preiskovalni sodnik zaslišuje vse prebivalce v tej vasi

Zaslišanih bo okoli 150 oseb - Sodnik hoče do podrobnosti izvedeti, kaj so vaščani počeli v noči 6. januarja

Zadeva z umorom Pierine Cassina v Mažerolah še vedno ni povsem pojasnjena. V ponedeljek je prišel v vas preiskovalni sodnik dr. Pedretti skupno z drugimi predstavniki javne varnosti, da bi zaslišal prebivalstvo vse vasi in tako prišel do čimvečjega števila podrobnosti, ki bi mu lahko služili za dokončno in popolno osvetlitev tragičnega umora, ki se je izvršil v noči 6. januarja.

Prvi dan so zaslišali okoli 40 vaščanov, včeraj in danes pa bodo sprašali še ostale, skupno kakšnih 150 oseb. Na podlagi teh izjav skušajo ne samo točno dognati, kako je prišlo do zločima, ampak tudi zvedeti, kaj je tistega usodnega večera delal vsak posamezni vaščan. Navadno se sodišče ne spušča tako daleč, kadar gre za kakšen umor; zadovoljujejo mu izjave kakšne desetine prič, ki morejo postreči sodišču z dovoljnimi podatki, na podlagi katerih lahko izreče sodbo. Toda kaže, da tokrat videmskemu preiskovalnemu sodišču dosedanja praksa ne zadostuje, in je zato vzelo na ramena zelo hudo breme: do zadnjih podrobnosti zvedeti, kaj se je tisti dan dogajalo v vasi.

Medtem oba sokrivca še vedno vztrajata pri svojih stališčih: Lino Cenčič vztrajno zanikuje svojo udeležbo pri umoru, Peter Makorič pa zvračuje vso krivdo na Cenčiča, katerega je samo gledal, ne da bi nesrečnici pomagal.

Geometer Sante Persello je medtem napravil podroben tloris kraja, kjer se je dejanje izvršilo. K temu lahko dodamo še eno vest, ki je za razliko od prejšnje razveseljivejša: v soboto se bo poročila v Čedadu ena izmed hčera umorjene Cassine. Poroka bi morala biti že v polovici januarja, pa so jo morali preložiti na poznejši datum zaradi tragičnega dogodka.

—«—

Natečaj za učiteljska mesta

Goriško šolsko skrbništvo sporoča, da imajo na razpolago vprašalne pole, katere je treba izpolniti in predložiti skupno s prošnjo za natečaj za 5223 učiteljskih mest ter 790 mest za ravnatelje strokovnih šol. Natečaj je razpisalo Ministrstvo za javno vzgojo 5. januarja 1960. leta.

Interesenti lahko dvignejo vprašalne pole na šolskem skrbništvu, soba 6.

—«—

DEZURNA LEKARNA

Danes je čez dan in ponoči odprta lekarna d'Udine, Ul. Rabatta št. 18, tel. 21-24.

PRIMORSKI DNEVNIK

UREDNISTVO
TRST-UL. MONTECCHI 6-II. TELEFON 93-808 IN 94-638
Poštni predal 559

PODRUZNICA GORICA
Ulica S. Pellico 1-II. — Tel. 33-82

UPRAVA
TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Tel. št. 37-338

OGLASI
Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. — Mali oglasi 30 lir beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri upravi.

NAROCNINA
Mesečna 480 lir. — Vnaprej: četrtletna 1300 lir, polletna 2600 lir, celoletna 4900 lir — Nedeljska številka mesečno 100 lir, letno 1000 lir — FLRJ: v tednu 10 din, nedeljska 30 din, mesečno 250 din — Nedeljska letno 1440, polletno 720, četrtletno 360 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ul. 3-1., tel. 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 600-70/3-375.

Odgovorni urednik
STANISLAV RENKO
Tiska Tiskarski zavod ZTT Trst

13. marca bo gostovala v Gorici
folklorna skupina SKUD Tine Rožanc iz Ljubljane

Drevi v sejni dvorani v Ul. Crispi

Dnevni red seje občinskega sveta

Mestnim prometnim stražnikom bodo izplačali doklado za urejanje prometa na križiščih

Drevi bo seja goriškega občinskega sveta v sejni dvorani v Ul. Crispi. Dnevni red je zelo obsežen in vsebuje naslednje točke: prispevek 250.000 lir odboru CRI za ureditev vrta okoli novega sedeža v Ul. Codelli, okrepitev javne razsvetljave pri glavnem vhodu na pokriti trg z Verdijevega korza, sporazum z INA-casa za upravo otroškega vrtca v Ul. Rocca, izplačilo doklade v znesku 25 lir na uro mestnim stražnikom, ki bodo na križiščnih podstavkih urejali promet, izplačilo nagrade občinskim uslužbencem.

Imenovali bodo tudi občinsko komisijo, ki bo razdelila 24 stanovanje brezdomcem v Ul. Gelsi (tej komisiji bo predsedoval prefekt, sestavljali pa jo bodo še predsednika ECA, trije meščani, ki jih imenuje občinski svet — dva bosta predstavljala večino, eden pa manjšino).

Nadalje predviden dnevni na zamenjavo člana davčnega sveta dr. Giuseppa Musija, ki je podal ostavko, nakup poslopja štev. 21 v Ul. Rabatta — strošek je 500.000 lir — da bi lahko razširili in zravnali cesto, odobritev posebnega poglavja, ki se nanaša na zakupna dela v gradbeništvu, natečaj za mesto upravnega uradnika.

—«—

Prispevki za sklad zimske pomoči

Objavljamo 11. seznam prispevkov za sklad zimske pomoči.

Uslužbenci podgorske tekstilne tovarne 165.000 lir, družba Solvay iz Tržiča 100.000 lir, uslužbenci 32.061 lir, družba Emil Bregant iz Gorice tisoč lir; hotel Zlati jelen 2.500 lir; uslužbenci zavoda za pomoč vojnim invalidom v Gorici 4.000 lir; uslužbenci kmetijskega združenja v Gorici 5 tisoč lir; bratje Mucelli iz Turjaka 1.500 lir, avtoprevoznik Perco F. 1.500 lir; družba Guerrino Marega iz Tržiča tisoč lir, uslužbenci 1.000 lir; družba Evangelista Buiese iz Gorice 13.000 lir; osebje podjetja Compar iz Gorice 2.000 lir; uslužbenci občine Kapriva 3.500 lir; podjetje Carlo Barducci iz Tržiča 5.000 lir, družba Alpina v Gorici 4.500 lir.

—«—

Izlet SPD v Planico

Slovensko planinsko društvo v Gorici namerava organizirati ob priliki mednarodnih smučarskih skokov marca meseca v Planici izlet z avtobusom, ki bi odpeljal izletnike iz Gorice, skozi Podgoro, Videm, Trbiž do Rateč, od koder je komaj pol ure hoda do svetovno znane skakalnice. Vsi, ki bi se radi udeležili izleta, naj se vpišejo pri kavarni Bratuž do konca februarja meseca!

—«—

Najdeni predmeti

Poveljstvu mestnih stražnikov so pošteni najditelji izročili v varstvo naslednje najpoveljstvu mestnih stražnikov v Ul. Mazzini št. 7.

dene predmete: ženski ovratnik iz kožuhovine, kovček, dva šopa ključev, denarnico in listnico z vsoto denarja, volnen šal, zapestnico ter izvijač. Kdor smatra, da so predmeti njegova last, naj se zglasi na

V sodni palači v Gorici

Danes prva razprava pred porotnim sodiščem

Obtožen je bolničar, ki naj bi zakrivil smrt bolnika

Danes zjutraj bo zasedalo v goriški sodni dvorani z vho. dom v Ul. V. Veneto porotno sodišče, ki bo razpravljalo samo o enem primeru, in sicer o umoru železničarskega upokojenca 80-letnega Alessandra Avianija, ki je bil na zdravljenju v goriški umobolnici. Njegovo smrt je zakrivil 31-letni bolničar Vinicio Grion iz Kaprive v prvih dneh meseca avgusta preteklega leta.

Bolničarju so ponoči 2. avgusta naročili, naj nadzoruje bolnika, ki so ga prejšnji dan pripeljali v bolnišnico po naročilu psihiatra dr. Alija. Naslednje jutro je Aviani izdihnil, na njegovem telesu pa so našli nekatere podplutbe, in sicer na obrazu in na levi nogi. Upokojenčevi sorodniki so vložili tožbo proti Grionu, češ da je povzročil smrt njihovega sorodnika z uporabo disciplinskega ukrepa. Grion je to zanikal, vendar je zdravniška preiskava, ki jo je izvršil prof. Sussi, potrdila obtožbo.

Griona bosta branila odvetnik Paolucci iz Trsta in Pascoli iz Gorice.

—«—

Okrožnica o vožnjah tovornih avtomobilov

V zvezi s trajajočim slabim vremenom je minister za javna dela Togni izdal okrožnico, na osnovi katere lahko tovorni avtomobili vozijo do 28. t. m. tudi v prazničnih dneh.

Kino v Gorici

CORSO. 17.00: «Obtožba: umor», A. Ladd, C. Jones.
VERDI. 17.00: «Hiša madame Core». A. Lualdi, R. Hossein.
VITTORIA. 17.00: «Tolpa črnega biča», M. Marlowey, C. Gray.
CENTRALE. 16.00: «Sayonara», M. Brando, M. Taka, cinemascope v barvah.
MODERNO. 17.00: «Fantazem vsemirja».

Slovensko gledališče v Trstu

V četrtek 25. t. m. ob 20. uri v Borštu
DANILO GORINSEK
SILNI BIČ

Družabni planinski večer

Slovensko planinsko društvo priredi jutri 25. t.m. ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Roma 15/II. svoj 3. planinski večer z zabavnim sporedom.

Vabljeni člani in prijatelji.

IZ TRŽAŠKEGA DNEVNIKA

Včeraj v pristanišču kar 4 nesreče na delu

Padel je s krova na 7 metrov niže ležečo palubo Električni tok ga je ožgal - Roka med vrvjo in škripcem - Z nogo je zašel med valja tekočega traka

Včeraj so v našem mestu zabeležili več nezgod na delu. Najprej je z avtom RK prišel v bolnišnico 38 let stari Mario Pertout iz Ul. Torretta 4, katerega so takoj sprejeli na ortopedski oddelek. Zdravniki so mu namreč ugotovili zlom desne noge, tako da se bo moral zdraviti več kot dva meseca. Pertout je ob prihodu v bolnišnico povedal, da je delal na jugoslovanski motorni ladji «Opatija» na račun družbe «Ex Huetter», ko je nenadoma padel s krova na 7 metrov niže ležečo podpalubje, pri čemer si je zlomil nogo.

Ob 13.55 je prišel v bolnišnico 23 let stari Mario Bolzano iz Ul. Moreri 10, katerega so sprejeli s prognozo okrevanja v osmih ali petnajstih dneh na dermatološki oddelek. Bolzano je bil na račun podjetja «CESIA» zaposlen v hiši občinske podporne ustanove, kjer je hotel vključiti kontakt za električni varilni aparat. Takrat pa je nastal kratek stik in električni tok je delavcu ožgal kazalec in sredinec desne roke.

Dobro uro kasneje pa so s taksijem pripeljali v bolnišnico 45 let starega Giuseppa Marchesana iz Gradeža, ki se je ponesrečil na motorni ladji «Lidia», zasidrani ob pomolu «Venezia». Marchesan je z roko zašel med vrv in škripec, pri čemer mu je vrv, na kateri je bil tovor železa, tako močno stisnila sredinec desne roke, da se je moral delavec zateči po pomoč v bolnišnico. Sprejeli so ga na ortopedski oddelek s prognozo okrevanja v 20. ali 25. dneh.

Končno se je v bolnišnici zglasil še 38 let stari Giuseppe Bartoli iz Žavelj 273, katerega so s prognozo okrevanja v 10 ali 30 dneh sprejeli na ortopedski oddelek. Bartoli se je ponesrečil v lesnem pristanišču pod Škednjem, kjer je z levo nogo zašel med valja tekočega traka. Poškodoval si je stegnenico in ni mu preostalo drugega, kot da se zateče v oskrbo zdravnikov.

SOZALJE

Slovenska kulturno-gospodarska zveza v Trstu izreka družini pokojnega Romilda Mariniča iz Ažle v Beneški Sloveniji svoje najglobljе sozalje.

PRISPEVAJTE ZA DIJASKO MATICO!

TUSSET & SIN
KORZO ITALIA 1
EXTRA
R. TUSSET
TRG STARE MITNICE 2
POPUST na vse artikle 20%
NAVADNI IN LUKSUZNI KOVCKI
ŽENSKE USNJENE TORBICE
TKANINE IN ZAMETI V VSEH BARVAH
NAJLONOVI IN SVILENI DEŽNIKI
DENARNICE
ŽENSKI IN MOSKI PASOVI
Z VELIKIM USPEHOM se nadaljuje do 29. 2. običajna priložnostna prodaja ob koncu sezone

Sporočamo žalostno vest, da je strt od dolgoletnega trpljenja in zaradi posledic mučenja v nacističnem taborišču preminil v bolnišnici v Čedadu, v starosti 53 let

ROMILDO MARINIČ

Danes ob 9. uri bomo njegove posmrtne ostanke odpeljali iz Čedada v Ažlo, kjer ga bomo ob 10. uri spremili izpred domače hiše na njegovi zadnji poti

Žalujoči: mati, hčerka Rozana, sin Pepi, sorodniki in prijatelji

Ažla pri Sv. Petru Slovenov, 24. februarja 1960

Preteklo nedeljo so zborovali v rimskem gledališču «Eliseo»

Ustanovil se je Zvezni svet za enotnost odporniškega gibanja

Konstituanta italijanskih protifašističnih sil še pred koncem leta

Preteklo nedeljo se je vršilo v Rimu pomembno zborovanje, s katerim so sile italijanskega protifašističnega odpora napravile velik korak naprej. Pozivu pripravljalnega odbora so se odzvale organizacije in posamezne osebnosti, ki so se polnoštevilno udeležile zborovanja v rimskem gledališču «Eliseo». Na poziv so odgovorile osebnosti najrazličnejših političnih strank: od demokristjanov in komunistov do liberalcev, socialistov, socialdemokratov in republikancev. Za predsedniško mizo so sedeli člani pripravljalnega odbora: Achille Battaglia, Arrigo Boldrini, Piero Caleffi, Domenico Chiaramello, Ugo La Malfa, Riccardo Lombardi, Achille Marazza, Ferruccio Parri, Sandro Pertini, Leopoldo Piccardi, Pasquale Schiano in Umberto Terracini.

Kot že rečeno, so se zborovanja udeležile tudi mnoge vidne osebnosti. Izmed poslancev in senatorjev naj navedemo le nekatere: Lina Merlin, Luigi Longo, Giorgio Amendola, Giancarlo in Giuliano Pajetta, Tibaldi, Vigorelli, Chabod, Cingolani, Radi, Quarello, Ferrarotti, Porcellini, Zanotti, Bianco, Ariosto, Matteotti, Giolitti, Villabruna itd.; med umetniki in prosvetnimi javnimi delavci je bilo opaziti naslednje: Salvatore Quasimodo, Antonicelli, Bulferzetti, Valeri, Meneghetti, Bobbio, Repaci, Flora, Argan, Bianchi Bandinelli, Sapori, Muzzati Traverso, Untersteiner, Ossicini, Dorigo, Carocci, Campagna, Benedetti, Binni, Capitini, Scalfari, Livia Battisti, Giancarlo Vigorelli in drugi; niso manjkali niti višji oficirji, kakor: gen. Barbicinti, polk. Chelini, gen. Bernardi, gen. Malgeri, gen. Baudini in mnogi drugi.

Namen tega zborovanja je bil ustanovitev Zveznega sveta italijanskega odpora, ki naj brani najvišje vrednote italijanskega osvobodilnega gibanja, ki je Italiji izvojevalo svobodo in novo demokratično republikansko ustavo.

Zborovanju je predsedoval Riccardo Lombardi, ki je dal besedo predsedniku Zveze italijanskih visokošolcev, Morezziju, ki je zborovanje pozdravil v imenu italijanskih visokošolcev in prof. Ragghiantiju, ki je predstavljal italijanske prosvetne delavce. Nato je spregovoril senator Ferruccio Parri, ki se je najprej spomnil pred kratkim umrlega senatorja Zolija, ki je bil odločen protifašist, nato pa je ostro obsodil «fašistični potencial», ki gnezdi v visokih krogih italijanskega javnega življenja. Ta fašistični potencial je hkrati posledica indiferentnosti in kvalunkvizma, ki se skuša zasejati med javno mnenje, in to vzdušje je dosti bolj nevarno od nekdanjega fašizma, — je poudaril sen. Parri, hkrati pa podčrtal, da je enotnost italijanskega odporniškega gibanja organska potreba, ker se je v letih oborožene borbe pojavil po tej strani kot borba proti tujemu okupatorju, po drugi strani pa kot bitka za demokracijo in za svobodo. Bolj kakor kdaj koli se občuti danes potreba po tej enotnosti. Ob zaključku je Parri odločno obsodil vsakršen poskus razdora in poudaril, da morajo sile odpora ostati enotne spričo sedanjega položaja. Z republikansko ustavo se je v Italiji vzpostavila nova ureditev. Ta nova ureditev je danes v veliki nevarnosti in spričo te nevarnosti je nujno, da se ponovno vzpostavi čvrsta enotnost vseh sil italijanskega protifašističnega gibanja.

Za njim je sen. Umberto Terracini obrazložil dokument, na katerem temelji svet italijanskega odpora in najavil, da se bo pred koncem leta vršil nacionalni kongres, ki bo zadobil obliko prave konstituante italijanskih protifašističnih sil. Glavni namen tega Sveta je v tem, da zbere okrog sebe načelih osvobodilne borbe in italijanske ustave trajne vrednote nadaljnjega demokratičnega razvoja italijanskega naroda. S svojo dejavnostjo ima Svet namen prispevati k obrambi idealov in k uresničenju skupnih ciljev protifašistične borbe, ki so našli svoje mesto tudi v republikanski ustavi. Zvezni svet bo neodvisen od katere koli politične stranke in vsi njegovi sklepi, ki se bodo nanašali na vprašanja, usmeritev, zadržanja ali stališča izrazito političnega značaja, bodo morali biti sprejeti soglasno.

Po poslancu Chiaramellu, ki je na kratko poročal o finančnih virih, je odv. Leopoldo Piccardi obravnaval staro in novo zlo italijanske družbe, predvsem kar zadeva šolo. Dejal je, da bi moral pouk prevevati nov duh, ki je izšel iz odporniškega gibanja, in dodal, da je bil ustrezen zakonski osnutek že predložen parlamentu in da ima pripravljalni odbor v načrtu tudi druge podobne zakonske osnutke.

Na predlog sen. Schiana je bil sen. Ferruccio Parri izvoljen za predsednika Sveta, kljub temu, da statut ne predvideva takega mesta; za predsednika zborovanja pa je bil ob navdušenju vseh prisotnih izvoljen poslanec Longo.

Diskusija, ki se je nadaljevala tudi v popoldanskih urah, je bila zelo živahna in izredno pomembna. Udeležili so se jo Enzo Enriques Agnoletti, sen. Caleffi, Romualdi, Cecchini (ki je prinesel pozdrav Zveze italijanskih visokošolcev), prof. Beniamino Segre, odv. Boniforti, De Gasperis, Ciurla, Pivano, Celli, Marcora, Di Nardo in številni drugi. Zaključno besedo je imel sen. Ferruccio Parri, ki je v kratkem nagovoru ponovno poudaril potrebo po enotnosti.

S tem je v Italiji nastal nov organizem, ki bo utegnil imeti velik vpliv tako na javno mnenje kakor tudi na vrhove italijanskega javnega življenja. Značilno je, da je v trenutku, ko se demokristjanska stranka brez oklevanja opira na ostanke fašizma, da bi mogla sestaviti svoje vlade, italijansko odporniško gibanje zavzelo tako odločno stališče. Že bežen pogled na zborovalce v gledališču «Eliseo» bi nam zadoščal, da bi ugotovili novega duha, ki je preveval predstavnike različnih struj in skupin, med katerimi je še včeraj razsajala polemika, ki pa je takoj utihnila, ko je v nevarnosti usoda italijanske demokracije. Medtem ko se je v Rimu ustanovil Zvezni svet, so se tudi v raznih pokrajinah ustanovili podobni organizmi, v nekaterih provincah pa so na tem, da se ustanovijo.

Mira Sardočeva kot Marjutka in Stane Starešinič kot poročnik v «Baladi o poročniku in Marjutki», ki jo Slovensko gledališče uprizarja te dni

Glede dobrega čtiva je za Italijo le še Francova Španija

Za knjigo, ki dejansko stane 1000 lir mora ljubitelj branja dati kar 3500

Za stroške, ki nimajo nobene neposredne zveze z normalnimi stroški, gre kar 61 odst. prodajne cene - Prevelika izbira bolj škoduje kot koristi

Pred kratkim smo v nekem italijanskem listu brali začudenje njegovega dopisnika, ko je iz Moskve poročal, da Moskovčani zelo veliko berejo. Dopisnik je v moskovski podzemski železnici povsod opažal ljudi s knjigo v roki. Zadeva mu ni šla v glavo, posebno ne, ker je opažal, da ti ljudje nimajo v rokah kakih lahkotnih romanov ali revij tipa italijanskih «fumettov» ali kaj podobnega, pač pa dobro beletristiko ali celo strokovne knjige, med katerimi tudi knjige o matematiki, fiziki, kemiji in podobnem. Njegovo začudenje se je spremenilo v občudovanje, kar mu vsekakor verjamemo.

Tržaški slikar in grafik prof. Avgust Cernigoj je te dni otvoril osebno razstavo svojih grafičnih del v neki znani galeriji v Rotterdamu na Holandskem

V lanskem poletju se mi je na ladji «V. Nazor» na poti z Reke proti Splitu primerilo srečati se z italijansko družino in pogovor je nanesel na branje, na založbe, skratka na zanimanje ljudi za čtivo. Italijanski turisti so izražali dokaj ostro kritiko, češ da so v reških knjigarnah opazili zelo skromno izbiro «svetovnih imen», dočim pa da «cene knjig niso kdo ve kako visoke».

Prav gotovo moramo priznati, da so v zadnjih letih cene knjig v Sloveniji in v Jugoslaviji nasploh precej poskočile, kar nujno vpliva na razširjanje publikacij. Toda ogorčenje italijanskih turistov na račun «premajhne izbire svetovnih imen» in nizke ravni ne bo držalo, posebno ne, če vzamemo v poštev vso problematiko italijanskega založništva, o čemer hočemo pisati.

Ko se človek napoti po mestnih ulicah katerega koli italijanskega mesta, bo naletel na zares razkošne knjigarne, po kioskih pa je pravo bogastvo čtiva. Toda kakšnega čtiva. Po kioskih je zares veliko «novega». Vsak teden izide vrsta revij s slikami dokaj ali pogosto preveč golih žensk že na platnicah. In to čtivo gre v promet. Mlajši bralci si izbirajo tovrstne «fumette», manj mladi pa kupujejo revije z ne preveč solidno vsebino. Za sto lir dobijo nekaj erotičnega branja, nekaj kriminalnih dogodivščin, skratka napeto čtivo, ki ga požirajo v urah odmora. Toliko o teh publikacijah.

Kar se pa tiče drugega, resnega čtiva — beletristike, znanstvenega in strokovnega čtiva — je izbira prav tako velika. V Italiji se namreč publicira okoli 13.000 novih del na leto, kar je za 3000 več kot pred vojno. Napredek sicer ni kdo ve kolikšen, vsekakor pa je izbira nedvomno velika, morda celo večja kot jo imajo Francozi ali Nemci. Toda ljudje, ki se s tem prizadeto ukvarjajo, pravijo, da je to zgrešeno, kajti to bogastvo «velikih imen», ki ni nujno, da so dejansko velika imena, povzroča med bralci zmešnjavo, saj je razumljivo, da povprečen bralec ne more biti poučen o vsem. Zato se kaj pogosto ušteje, ko vzame v roko delo, ki ni zaslužilo njegove pozornosti, in drugič raje «novosti» ne kupi.

Drugi problem, ki nastane ob tem, je izredno visoka cena knjigam, ki prav tako negativno vpliva na razširjenost takega čtiva. Naslednji podatki bodo to dokazali: Po statističnih podatkih je Italija v Evropi po razširjenosti knjige — predzadnja. Edinole Francova Španija je za njo. Takoj bomo poudarili, da ne gre samo za vprašanje cene, kajti v Italiji potrošijo za nakup radijskih in televizijskih sprejemnikov okoli 75 milijard lir na leto, 180 milijard lir potrošijo italijanski državljani za vstopnice v kinematografe in gledališča, seveda prvenstveno za kinematografe. Za knjige pa potrošijo v Italiji na leto komaj 35 milijard, od česar moramo odšteti še 24 milijard, ki jih starši šolajoče se mladine dado za učne knjige svojih otrok. Za čtivo porabijo torej komaj 12 milijard na leto, kar pomeni, da potroši povprečen italijanski državljan za knjige reci in pišì 250 lir na leto, to se pravi toliko, kolikor plača za enkratno vstopnino v nekoliko boljši kinematograf. Če ima toliko denarja za kino in (včasih) gledališče, če porabi petkrat več za televizijske in radijske aparate, kako to, da nima denarja za dobro knjigo?

Statistični podatki govore še sledeče: Največ knjig se v Italiji proda ob božičnih in novoletnih praznikih.

V zadnjem desetletju, morda celo še prej, se je začela uveljavljati lepa navada, da prijatelj pokloni prijatelju knjigo. Ker se pokloni največ dajejo ob novem letu in božiču, se zato tedaj proda največ knjig. Z druge strani pa ima tedaj italijanski državljan povprečno več denarja, saj je tedaj na vrsti «trinajsta». Kot vidimo, je problem razširjenja dobre knjige tudi problem denarja, vendar pa ne izključno problem denarja, kot dokazujejo ogromne vsote, ki jih italijanski človek da za kinematograf.

Ko že govorimo o problemu denarja, si bomo skušali ogledati, zakaj so v Italiji knjige tako drage. Prej smo omenili Slovenijo in pripomnil, da so knjige v Sloveniji drage. Toda kje se morejo slovenske založbe kosati z italijanskimi! Gre namreč za razliko «tržiča», ki šteje poldrugi milijon ljudi in «tržišča», ki šteje 50 milijonov ljudi.

Toda to še ni glavni vzrok visokih cen italijanske knjige. Oglejmo si ustrezno kalkulacijo, ki temelji na konkretnih podatkih. Knjiga, ki jo kupimo v knjigarni za 3500 lir, bi morala dejansko stati komaj dobrih 1000 lir, če bi ne bilo vmes še toliko «stranskih stroškov», ki ceno knjige tako krepko dvignejo. Neka knjiga, ki bi po svojih «normalnih stroških» (papir, stavek, tiskanje, vezava in nekatere nujne dajatve) stala 1000 lir, stane 3500 lir zato, ker je treba k osnovnim stroškom dodati 15 odstotkov cene za «stroške za razširjenje», 30 odstotkov cene si vzame knjigarna, 8 odst. cene gre na račun nekakšnega «trinajstega izvoda», ki ga zahteva knjigarnar, 3 odst. cene gre na račun reklame v periodičnih publikacijah, 2 odst. cene gre na račun redko izvedene «prednaročnine», 3 odst. cene gredo na račun nekakšnih «splošnih stroškov». In tako smo prišli že do 61 odst. cene, ne da bi sploh spregovorili o «normalnih stroških», to se pravi stroških tiska, papirja, vezave in ne da bi sploh omenili odstotek, ki gre za avtorsko pravico.

Če tem 61 odst. dodamo še 10 do 15 odst., ki gredo avtorju, in nato prištejemo še stroške tiskarne, vidimo, da smo kaj kmalu prišli od prvotnih 1000 lir na 3500.

Seveda pa ni osnovni vzrok nezanimanja visoka cena, kajti pri 50 milijonih ljudi bi se še vedno našlo dovolj ljudi, ki imajo dovolj sredstev na razpolago, da si lahko privoščijo knjigo. Kljub temu pa podatki pravijo, da se v Italiji razproda komaj 60 odst. že itak skromnih naklad.

Ce. Ma.

Radio in televizija

Sreda, 24. februarja 1960

Radio Trst A

7.00 Jutranja glasba in koledar; 7.30 Lahka glasba in beležke; 11.30 Zanimivi neznanci: «Baron Trenk, pandur Marije Terezije»; 12.10 Za vsakogar nekaj; 12.45 V svetu kulture; 12.55 Orkester Andre Kostelanetz; 13.30 Lahke melodije; 17.30 Plesna čajanka; 18.00 Ivanka Cegnar: «Ošabna trgovčeva hčerka»; 18.10 Beethoven: Koncert št. 5 opus 73 v Es-duru za klavir in orkester; 19.00 Zdravstvena oddaja; 19.20 Pestra glasba; 20.00 Sport; 20.30 Glasbena fantazija; 21.00 Ugo Betti: Usad na severni postaji, drama v treh dejanjih, prevedel Martin Jevnikar; igrajo člani Radijskega odra, nato Melodije iz revij; 23.00 Ansembli Dixieland; 23.30 Nočni ples.

Trst

12.10 «Tretja stran» — filmska panorama; 14.15 Berlioz: «Faustovo poguba»; 15.25 «Flors di prât» — furlanske proze in poezije; 15.40 Pri klavirju Guido Cergoli.

Koper

Poročila v slovenščini: 7.30, 13.30, 15.00.

Poročila v italijanščini: 6.30, 12.30, 17.15, 19.15, 22.30.

8.00—12.00 Prenos RL; 12.00 Opoldanski koktaji; 12.05 Operne arije (Figarova svatba, Don Pasquale, Suor Angelica, Rigoletto, Samson in Dalila, Carmen); 13.40 Kako poteka čiščenje in škropljenje sadnega drevja; 13.45 Od melodije do melodije; 14.00 Domače popevke; 15.20 20' v tempu valčka; 16.00 Otroška oddaja; 16.30 Vandeker: Rapsodija za trobento in orkester; B. Adamič: Tri pastorale; 17.00 Pojo Carla Pierangeli in Trio Turora, spremlja ansambel Gianni Armand; 17.30 Baletna glasba (Humperdick in Fibich); 19.00 Pri klavirju Luciano Sangiorgi; 22.15 Jazz za «Tean Agers», igra Claude Gordon ob spremljavi orkestra; 22.35 Matičič: Suita za godala.

Nacionalni program

11.00 Radijska šola; 11.35 Operna glasba; 12.10 Popevke si sledijo; 12.25 Glasbeni album; 15.55 Napoved vremena za ribiče; 16.00 Otroška oddaja; 17.20 Tečaj nemškega jezika; 20.00 Glasba iz filmov in revij; 21.00 VIII. zimske olimpijske igre; 21.15 Koncert sopranistke Irene Gasperoni Fratiza (Pergolesi, Haydn); 23.10 Haendel: Koncert za harfo in orkester.

II. program

9.00 Preludij; 10.10 Wanda Osiris; 15.40 Plošče Royal; 16.00 Galerija bel canta; 16.20 Popevke dneva; 17.30 Pojeta Wilma De Angelis in Nicola Arigliano; 18.35 Koncert jazzovskih skladb; 20.30 Tran-tran, ki mu pravimo 27; 21.45 Fantazija motivov; 22.00 Čajkovski: Simfonija št. 6 v g-molu opus 74 (Patetica), dirigira Artur Rodzinski.

III. program

17.00 Couperin-Milhaud: Uvertura in Allegro iz suite «Sultanka»; Bela Bartok: Koncert št. 3 za klavir in orkester, G. F. Ghedini: Concerto spirituale; 18.20 Povojna italijanska glasba; 20.00 Večerni koncert (Vivaldi, W. F. Bach, Brahms): izvaja «Tržaški trio»; Debussy: «Notturno» — «L'Isle joyeuse», — izvaja Walter Gieseking; 21.30 Rojstvo ljudskega gledališča — Vittorio Gassman in njegovi igralci nam predstavijo italijansko ljudsko gledališče; 22.30 Boccherini: Simfonija št. 3 v C-duru opus 16; Schobert: Koncert št. 5 v G-duru opus 9 za cimbale in orkester; Gossec: Simfonija št. 3 v C-duru opus 12; Franz Danzi.

Slovenija

8.30 Popularne melodije iz orkestralne glasbe; 9.00 Jezikovni pogovori; 9.15 Zvočni spektrum; 10.10 Kratke scene iz slovanskih oper; 10.35 Na obisku pri čeških zabavnih ansamblih; 11.00 Sopranistka Zina Krelja in tenorist Mitja Gregorač pojeta samospeve jugoslovanskih avtorjev; 12.00 Trio Avgusta Stanka; 12.25 Pisani zvoki z Dravskega polja — Izvajajo Dravski flosarji in ansambel Vitek; 12.45 Zabaval vas bo pianist Toni Erich; 13.30 Partizanske pesmi; 13.45 Marjan Vodopivec: Jesenski ognji — štirje orkestralni pasteli; 14.35 Zbor in plesni orkester Ray Conniff; 15.40 Novost na knjižni polici — Lion Feuchtwanger: Goya; 16.00 Koncert po željah; 18.00 Kulturna kronika; 18.20 Iz slovenske solistične glasbe — VIII. oddaja — Marij Kogoj — I. del; 20.00 Ples ob osmih; 20.45 Ciklus «Velike ure opere»: Verdijev Falstaff v milanski Scali leta 1893; 22.15 Ljubljanski jazz ansambel; 22.30 Veliki uspehi skladatelja Irvinga Berlira — Pojeta Billy Eckstine in Sarah Vaughan; 23.10 Moderna plesna glasba; 23.40 Rudolf Kelterborn: Elegija za mezzosopran in pet instrumentov.

Ital. televizija

13.30—16.05 TV šola; 17.00 do 18.00 Otroška oddaja: Obisk v cirkusu; 18.45 Grazia Deledda: «Trsje v vetru» (zaključna oddaja); 19.55 VIII. rimska kvadrienala; 20.15 Made in Italy; 21.00 Pahljača; 22.15 Pustna maškarada v Rio de Janeiru.

Jug. televizija

18.00 «Sestanek ob šestih» — oddaja za otroke; 20.40 Celovečerni film; 22.30 Filmske novice iz zimske olimpiade v Squaw Valleyu.

Kulturniške meditacije o Združeni arabski republiki

Nasprotja med starim in novim ki si po revoluciji utira pot

Vse življenje ZAR dobiva nov zagon in polet - Med delavci topilnice železa v Heluanu - Potreba po strokovnjakih

2.

Vtisi, ki smo jih ob našem obisku v Egiptu dobili, so tako raznoliki, so med seboj tako zelo nasprotujoči, da jih je težko vskladiti brez ponovnega in ponovnega primerjanja in razmišljanja. Že prvi večer, ko smo se peljali z letališča, ki je zunaj mesta na puščavskem ozemlju, proti Kairu in po mestu samem, ki je velikansko in šteje skoraj tri milijone prebivalcev, smo iz avtomobila videli prve izrazite kontraste. Bilo je v petek, ki je za muslimane praznični dan, kakor pri nas nedelja. Bilo je konec novembra, nebo je bilo jasno in posuto z zvezdami, in vreme prijetno toplo. Po velikanskih avenijah so vozili številni avtomobili, med njimi pa smo sem pa tja zagledali belega osliča ali mulo s črnim vodičem v zelenkasti halji, ki mu je segala do petà. Svetli konji so vlekli visoko in zelo čudno grajeno kočijo s temnopoltimi ljudmi v pisanih oblačilih, od katerih so bila nekatera podobna našim progastim pižamam. Videli smo tudi velbloda, ki se je pri nočni razsvetljavi zdel skoraj bel z jezdecem in gonjačem s turbanom in v do tal segajoči pisani halji. V hotelu, kjer so nas nastanili, smo opazili pri strežnem osebju vse odtenke polti od evropske svetle do najbolj temne. Temnopolti povečini Nubijci ali Sudanci, so zvečine natakarji, sobarji in liftboji. Oblečeni so v dolge, zelene ali svetle halje, tudi povsem bele; gibljejo se neslišno in njihove kretnje so kljub ustrežljivosti presenetljivo dostojanstvene.

Ne samo od naših gostiteljev, temveč tudi od naših rojakov, ki živijo v Kairu, smo zvedeli, kako korektno so se zadržali prebivalci Kaira in drugih egiptovskih mest leta 1956 ob neizzvanem in nekvalificiranem napadu Angležev, Francozov in Izraelcev na Suez in na Sinajski polotok. Povedati je treba, da je v Kairu in Aleksandriji veliko Židov, pa tudi Francozov in Angležev. Nikomur od teh ljudi se niti takrat niti pozneje ni skrivil las. Šovinizem, ki se je zadnje stoletje, najbolj pa v dobi fašizma, tako bohotil v stari Evropi, ki se tako rada ponaša s svojo staro kulturo, je vsaj v Egiptu, kolikor smo mogli presoditi, toliko kot neznan. In mislim, da smem sklepati iz svojega opažanja, da je vsemu arabskemu in islamskemu svetu popolnoma tuj sleherni rasizem. Kdor pozna koran, ki se obrača s svojim naukom do vseh ljudstev sveta, bo to razumel. Gotovo obstaja verski fanatizem, verska gorečnost, in s predstavniki le-te smo se imeli večkrat priložnost srečati. Toda ta «puščavski fanatizem», kakor bi si ga upal poimenovati, se bistveno razlikuje od katerega koli evropskega fanatizma. Njegovo srečanje z zahtevami sodobnega sveta, s socialnimi, gospodarskimi in znanstveno tehničnimi problemi, katerim se danes noben narod na svetu ne more, razen v lastno škodo, izogniti, bo predstavljalo za voditelje vsekakor trd oreh, ki ga bo treba prej ali slej načeti.

Odpor, ki sta ga nudila napadalcem v Port Saidu in Port Fuadu ne samo egiptovska vojska, temveč celokupno prebivalstvo teh mest, zbuja pri Egipčanih upravičen ponos. Slišali smo marsikatero podrobnost o junaštvu branilcev teh mest in ko smo si Port Said in Port Fuad ogledali, so nam naši spremljevalci pokazali torišče teh krvavih bojev in junaškega odpora. Bombardiranje je nekatere četrti Port Saida zravnalo s tlemi. Danes ni o teh težkih dneh opaziti skoraj niti sledu. V dveh letih so zrasle iz ruševin nove in lepše stavbe in za uresničenje tega načrta so prispevali, kot smo slišali, ne samo vsi prebivalci Egipta, temveč ves arabski svet.

Nič novega ne povem, če pravim, da je reka Nil srce, pljuča in ožilje Egipta. Skoraj vse življenje, vsa kultura, vse poljedelstvo in vsa industrija se odvijajo na njegovih bregovih. Asuanski jez, ki se je začel pravkar graditi, je na jeziku vseh prebivalcev Egipta in od njegovega uresničenja si po pravici obetajo nov polet in nov razcvet poljedelstva in industrije. Veliki kompleksi puščavskega sveta oodo z asuanskim jezom pridobljeni za nove kulture, novo pridobljena električna energija bo pognala v tek nove industrije: — skratka, vse življenje Združene arabske republike bo s tem dobilo nov zagon in nov polet.

V Asuanu smo si ogledali stari jez, ki je v resnici mogočna in impozantna gradnja, po kateri vozijo avtomobili in za katerega bi potreboval lep čas, da ga prehodiš. Toda novi jez bo še vse mogočnejši in silnejši.

Svojevrstno poživljajoče doživetje je pomenil naš obisk v topilnici železa v Heluanu, ki je kakih štirideset kilometrov oddaljen od Kaira. Svet in ljudje, ki smo tu nanje naleteli, so nam bili vse bolj domači in razumljivi. Direktor in prvi inženir podjetja, oba v delavskih tutah, sta nam pokazala obe visoki peči v obratu in nam rade volje razložila obseg in porast produktivnosti. V naslednjih nekaj letih mislijo zgraditi še dve ali tri visoke peči in več ko potrojiti produkcijo.

Pridružilo se nam je tudi nekaj delavcev in se udeležilo tovariškega pogovora z nami. Egiptovski delavci in njihovi predstojniki so taki kakor so delavci povsod po svetu: preprosti, jasni in prisrčni. Oba inženirja sta bila na praksi v Nemčiji in sta govorila tudi nemški. Pokazali so nam kositrne plošče, ki pojdejo v Jugoslavijo, od koder prejemajo zanje surovine. Obisk v teh plavžih je ostal vsem trem članom naše delegacije v najprijetnejšem spominu. Spoznali smo, da se v Egiptu postopoma oblikuje kader sposobnih delavcev in strokovnjakov, ki bo zlasti po dograditvi asuanskega jezu deželi nad vse potreben.

Ne smemo pozabiti, da je bila Nasserjeva revolucija v glavnem revolucija patriotično navdahnjenih oficirjev, ki so si postavili za cilj, iztrgati svojo deželo iz rok kolonialistov in njim uslužnega kralja in njegovih opričnikov. Kot vemo, niso revolucionarji imeli ob svojem nastopu niti enotne ideologije niti zadostnega števila izobraženih kadrov. Vse to se skuša ustvariti sedaj. Naloge, ki spričo zgodovinskih in socialnih nasprotij gotovo ni lahka, se današnji voditelji Združene arabske republike lotevajo s pogumom in energijo. Marsikaj, kar smo videli na kulturnem področju, pa tudi obisk v plavžih v Heluanu in pozneje v tekstilnih tovarnah v Beidi pri Aleksandriji, kaže na uspešen spoprijem z nelahkimi nalogami, ki se stavljajo pred arabske voditelje na poti k zastavljenim ciljem.

VLADIMIR BARTOL

—«—

Jug. pisatelji Kulenović, Bartol in Dončević so na svojem obisku po Egiptu obiskali tudi plavže v Heluanu blizu Kaira, kjer so jih inženirji, tehniki in delavci zelo prisrčno sprejeli

Arabščina učni jezik

V sedmih letih se bo moral ves pouk na vseh vseučiliščih Združene arabske republike vršiti izključno v arabščini. Za «poarabljenje» vseučiliščnih knjig je bil že izdelan načrt, ki se bo postopoma začel izvajati, kar naj bi privedlo do nekakšne revolucije na vseh vseučiliščih v Egiptu in Siriji, kjer bo arabščina edini učni jezik razen na muslimanskem bogoslovju «El Ashar».

Izreden materialni uspeh filma «La dolce vita»

Film «La dolce vita», o katerem se je v zadnjem času toliko pisalo, ker so se oglašali ljudje, ki so zahtevali, naj bi ga prepovedali, je v treh tednih, odkar ga vrtijo v glavnih kinematografih po vseh italijanskih mestih, dosegel svojevrsten rekord. Dosedanji inkaso znaša že nad 700 milijonov lir. Do tega filma je rekord nosil film Alberta Lattuade «Nevihta», ki pa je v prvih treh tednih prikazovanja prinesel «komaj» 350 milijonov lir, to se pravi polovico tega, kar je prinesel film «La dolce vita». Seveda gre sedanji uspeh Fellinijevega filma tudi na račun dejstva da se «La dolce vita» vrti v več dvoranah kot se je vrtel Lattuadov film. Največ so doslej inkasirali v Milanu in sicer 67 milijonov. Tam znaša vstopnica od 800 do 1000 lir. Na drugem mestu je, seveda, Rim, kjer znaša vstopnina 900 do 1000 lir. Kot vidimo, smo v Trstu, pa čeprav se film vrti v enem najboljših kinematografov, veliko na boljšem, ker stane vstopnina polovico manj kot v Rimu ali Milanu.

Baseggio na TV

Italijanska televizija bo 26. t. m. ob 21. uri oddajala v povezavi z genovskim Teatro Politeama Goldonijeve «Le baruffe chiozzotte», s katerimi bo nastopila družba Cesca Baseggia. Kot je znano, se dogodki odigravajo v ribiškem naselju v Chioggii, kar je slovenski literat Rupel «prestavil» na slovensko obalo v naših «Primorskih zdrahah». Ime Cesca Baseggia je znano zato bo užitek te televizijske oddaje vsekakor edinstven.

HOROSKOP

ZA DANES

OVEN (od 21.3. do 20.4.): Ne delajte načrtov le iz dneva v dan, pač pa za daljšo dobo, ker se vam bo sicer nakopičilo preveliko zadev.

BIK (od 21.4. do 20.5.): Težnja po razčiščenju nekega spora vas bo spravila v neprijeten položaj. Mislili boste, da ste prizadeti.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.): Ne spuščajte se v finančne špekulacije, kajti zvezde vam ne obetajo uspehov. Drugače pa boste preživeli lep dan.

RAK (od 23.6. do 22.7.): Več poguma in zadeva bo rešena. Pozabite na očitke in sprejmite za dobro vse, da ne bo spet narobe.

LEV (od 23.7. do 22.8.): Veliko neprijetnega dela vam bodo naprtili in od vas zahtevali več kot zmorete. Skušajte se tega otresti.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.): Če zamisli vašega predstojnika ne soglašajo z vašimi, to odkrito povejte, kajti bolje je imeti «čiste račune».

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.): V nekem prijatelju ali delovnem tovarišu boste odkrili odličnega sodelavca. Z zdravjem ne bo predobro.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.): Poslovno neodvisni ljudje naj izkoristijo izredno priložnost, ki se jim nudi. Izberite si boljšo družbo.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.): Nekdo ocenjuje vaše delo in vas po tem sodi. Ne pozabite, da bi to moglo biti za vas odločilno.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.): Izkoristite vse svoje sposobnosti, da se izkažete v očeh vaših bližnjih. Večer prebijte doma.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.): Odlične inspiracije in srečen dan pri izbiri prijateljstev. Vsekakor pazite na zdravje.

RIBI (od 20.2. do 20.3.): Pogumno se postavite po robu tistim, ki računajo, da bodo živeli na vaš račun. S tem se boste postavili na noge.

BREZ BESED

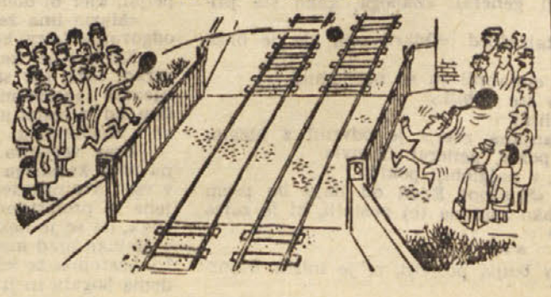

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

Peti dan zimskih olimpijskih iger v Squaw Valleyu

Rueggova (Švica) - prvakinja v slalomu Brunsveen (Norveška) v teku na 15 km

Za Skoblikovo zopet zlata kolajna - Častno tretje mesto za Italijanko Minuzzo-Chenal v slalomu - Marcello De Dorigo deveti v teku na 15 km

SQUAW VALLEY, 23. — Koledar smučarskih prireditev predvideva zimsko olimpiado vsake štiri leta in svetovno prvenstvo vsaki dve leti. Da bi preprečili trošenje sil, bodo v letih zimskih iger olimpijski prvaki tudi svetovni.

Ker mednarodni olimpijski odbor ne dodeljuje naslova za kombinacijo (ta panoga ni uradno na olimpijskih igrah), bo mednarodna smučarska zveza sestavila lestvico na podlagi olimpijskih rezultatov in bo tudi dodelila naslov smučarju, ki se je v tej panogi najbolj izkazal.

Spored današnjega dne v Squaw Valleyu je bil zelo pester. In na jambor so zopet potegnili švicarsko zastavo v čast Ivonne Rueggove, ki si je pridobila zlato medaljo v slalomu za ženske.

ITALIJANKA MINUZZO TRETJA V SLALOMU

Rueggova je s svojo drzno vožnjo presenetila ne samo gledalce, temveč tudi favoritinjo za prvo mesto Američanko Pitoujevo, ki se je morala zadovoljiti z drugim mestom. Italijanka Minuzzo-Chenal pa je dosegla prvo medaljo za Italijo: zasedla je tretje mesto in si s tem zaslužila bronasto medaljo, kar je zanjo in državo, ki jo predstavlja, lep uspeh. Tudi Carla Marchelli je lahko zadovoljna s 5. mestom, ki ga deli z Nemko Megglovo. Razočarala pa je Francozinja Leduc, ki je zasedla 7. mesto.

Rezultati:

1. Yvonne Ruegg (Svica) 1' in 39"9; 2. Penny Pitou (ZDA) 1'40"1; 3. G. Minuzzo-Chenal (Italija) 1'40"2; 4. Betsy Snite (ZDA) 1'40"4; 5. Anneliese Meggl (Nemčija) in Carla Marchelli (Italija) 1'40"7; 7. Therese Leduc (Fr.) 1'40"8; 8. Anne-Marie Leduc (Fr.) 1'41"5; 9. Madeleine Chamot-Berthod (Šv.) 1'41"9; 10. Sonja Sperl (Nem.) 1'41"9; 11. Hilde Jofherr (Avst.) 1'41"9; 12. Anne Heggveit (Kan.) 1'42"1; 13. Janine Monterrain (Fr.) 1'42"4; 14. Liselotte Michel (Sv.) 1'42"75; 15. B. Henneberger (Nem.) 1'42"5; 16. Jerta Schir (It.) 1'42"6; 17. Pia Riva (It.) 1'42"9; 18. Arlette Grosso (Fr.) 1'43"9; 19. Astrid Sandvik (Norv.) 1'45"4; 20. Inger Bjorbakken (Norv.) 1'45"5 itd.

NORVEŽAN BRUSVEEN PRVI V TEKU NA 15 KM

Hakon Brusveen je za pičlo razliko 2" odnesel prvo mesto v teku na 15 km favoritu in olimpijskemu prvaku v teku na 30 km Švedu Sixtenu Jernbergu. Ves čas sta se severnjaka borila, a končno se je Norvežanu posrečilo priti prvi na cilj. Tretje mesto je pripadlo Hakulinenu (Finska).

Zadovoljiv rezultat, pa čeprav ni mogel nikoli poseči uspešno v borbo za prva mesta, je dosegel predstavnik Italije, letošnji državni prvak, Marcello De Dorigo, ki je s časom 52'53"5 zasedel v tej močni mednarodni konkurenci 9. mesto in je pustil za seboj celo vrsto odličnih Rusov, Norvežanov, Fincev in tudi sonarodnjake De Floriana, Fattorja in Steinerja.

1. Hakon Brusveen (Norv.) 51'36"; 2. Sixten Jernberg (Sved.) 51'58"; 3. Vikko Hakulinen (Fin.) 52'03"; 4. Einar Otsby (Norv.) in Genadji Vaganov (SZ) 52'18"; 6. Eero Manyraita (Fin.) 52'40"6; 7. Janne Stefansson (Sved.) 2'41"; 8. Rolf Ramgard (Šved.) 52'47"3; 9. Marcello De Dorigo (It.) 52' in 53"5; 10. Nikolaj Anikin (SZ) 52'55"; 11. Harald Groningen (Norv.) 53'02"2; 12. Hallgier Brecden (Norv.) 53'10"3; 13. Vaino Huhtala (Fin.) 53' in 11"5; 14. G. De Florian (It.) 53'24"1; 15. Aleksander Gubin (SZ) 53'29"1; 19. Pompeo Fattor (It.) 54'31"1; 20. Giuseppe Steiner (It.) 54'42"3; 54. in zadnji Kim Ho Koon (Koreja) 1.15' in 25"6.

SKOBLIKOVA (SZ) PRVA NA 3.000 M

Lidija Skoblikova, ki si je v hitrostnem drsanju na 1.500 metrov zaslužila zlato kolajno, se je danes zopet izkazala. Na 3.000 m je prišla prva na cilj in si zagotovila naslov olimpijske prvakinje tudi v tej panogi. Za seboj je Skoblikova pustila poleg Stenine (SZ) tudi Huttunenovo (Finska), Takamizowo (Jap.) in Scherlingovo (Švedska).

Rezultati:

1. Lidija Skoblikova (SZ) 1'14"3; 2. Valentina Stenina (SZ) 5'16"9; 3. Evi Huttenen (Fin.) 5'21"0; 4. H. Takamizawa (Jap.) 5'31"4; 5. Christina Schherling (Sved.) 5'25"5.

HEISSOVA PRVAKINJA V UMETNEM DRSANJU

Kot se je predvidevalo, je Američanka Carol Heiss zmagala v hudi mednarodni konkurenci najboljših drsalk na svetu. Mlada Heissova je bila že štirikrat svetovna prvakinja, sedaj pa si je zaslužila tudi naslov olimpijske. Ona je tudi edina, ki je v tej zimski olimpiadi priborila Ameriki zlato kolajno.

HOKEJ: SZ, ZDA IN KANADA V FINALU

Olimpijski prvak v hokeju na ledu Sovjetska zveza, dalje Kanada in ZDA so dosegle danes po eno zmago in si s tem priborile pravico do nastopa v finalu.

Kanadčani so premočno odpravili Nemčijo, Sovjetska zveza je premagala ČSR, ZDA pa je uspelo zmagati nad švedskim moštvom.

Sedaj vlada veliko pričakovanje za srečanje med ZDA in Kanado, ki bo 25. t. m., med ZDA in SZ, ki bo 27. ter končno med SZ in Kanado, ki bo dan kasneje.

Rezultati prvih iger finalnega kola so sledeči:

Kanada - Nemčija 12:0 (6:0, 1:0, 5:0);
SZ - ČSR 8:5 (3:2, 2:1, 3:2);
ZDA - Svedska 6:3 (4:0, 1:1, 1:1).

PO TOČKAH IN KOLAJNAH PRVA SOVJETSKA ZVEZA

Doslej si je Sovjetska zveza nabrala največ kolajn vseh treh vrst. Tudi po točkah vodi SZ. Točke dodelujejo kot sledi: 10 točk prvemu, 5 drugemu, 4 tretjemu, 3 četrtemu, 2 petemu in 1 sestemu tekmovalcu.

Lestvica po pridobljenih medaljah:

	zlate	srebrne	bron.
SZ	3	2	5
NEMCIJA	3	3	0
SVEDSKA	2	1	0
FRANCIJA	1	0	1
KANADA	1	0	0
SVICA	1	0	0
AVSTRIJA	0	1	2
ZDA	1	1	2
POLJSKA	0	1	1
FINSKA	0	1	0
NORVEŠKA	0	1	0
ITALIJA	0	0	1

Po točkah:

SZ 86 1/2, Nemčija 48, ZDA 16, Francija 15, Svica 15, Kanada 13, Avstrija 13, Poljska 11, Finska 11, Italija 8, Norveška 6, Japonska 3 1/2.

Mednarodni mladinski nogometni turnir v Viareggiu

Zmagi Fiorentine in Sampdorie proti Bordeauxu in Šibeniku

Beograjski Partizan si je z zmago nad Genovo pridobil pravico do nastopa v četrtfinalu

VIAREGGIO, 23. — Po nedeljskem počitku se je nadaljeval XII. mednarodni mladinski nogometni turnir. V Carrari je Bayern odpravil enajstorico Milana z 2:0 (2:0), v Pesci je turinsko moštvo premagalo Romo z 2:0 (0:0), v Viareggiu sta Vasas in Bologna neodločeno zaključila srečanje, medtem ko je Partizan v Lucci z lahkoto zmagal nad enajstorico Genoe s 3:0. Gole so zabili odlični Cebinac, Vislansky iz enajstmetrovke in Spasojevič.

Danes so se tekme nadaljevale. V Pisi je Fiorentina premagala Bordeaux s 5:0 (4:0), v Lucci je moral Šibenik kloniti pred Sampdorio s 3:1 (2:0), v Pesci je Dukla (ČSR) zaključila tekmo z Laziom brez gola, medtem ko je Lewsky (Bolgarija) slavil zmago nad enajstorico Udinese z 1:0.

BOKS

D. Moore premagal Caprarija s t.k.o.

CARACAS, 23. — Včeraj zvečer sta se v «Nuovo Circo» spoprijela svetovni prvak peresne kategorije Davey Moore in bivši evropski prvak iste skupine Italijan Sergio Caprari. Dvoboj, določen v 10 rundah, ni veljal za naslov svetovnega prvaka.

Davey Moore je predčasno zaključil borbo, ker je premagal Caprarija v 8. rundi s tehničnim K.O.

V Sovjetski zvezi zimska olimpiada?

SQUAW VALLEY, 23. — Predsednik sovjetske smučarske zveze Viktor Andrejev je dal razumeti, vendar se ni hotel spuščati v podrobnosti, da bi lahko tudi Sovjetska zveza proučila možnost, da v prihodnosti organizira zimske olimpijske igre.

«Je še prezgodaj» je izjavil Andrejev na neki tiskovni konferenci, «vendar je možno, da organiziramo olimpiado po tisti, ki bo v Innsbrucku.» Kot mesto olimpiade pa je navedel Bakounjan v Uralu.

Italijansko košarkarsko prvenstvo

Simmenthal (moški) in Udinese (ženske) imata zagotovljeni prvi mesti v lestvici

Prepričljivi zmagi moške in ženske ekipe Stocka

V košarkarskem prvenstvu Prve serije je prišlo preteklo nedeljo do direktnega dvoboja med dvema favorita za prvo mesto v lestvici in seveda za naslov državnega prvaka. Petorici, ki sta se spoprijeli med seboj za prestiž in predvsem za točke sta Simmenthal in Oransoda Virtus. In srečanje se je zaključilo v korist prvih, pa čeprav le za pičlo razliko košev. Za sedaj torej vodi Simmenthal, vendar položaj te petorice ni še dokončen, ker jo lahko vsak napačen korak spravi iz ravnotežja.

Borba za točke je bila zelo ostra in končno so gostje odpravili domačine z rezultatom 79-76. Tudi ostale ekipe, ki v lestvici sledijo prvima dvema, so nedeljska srečanja zaključile z uspehom. To velja za Ignis Varese, ki je z lahkoto odpravila petorico Santagostina in za Lanco Pesaro. Tudi Stella Azzurra je premagala F. Levissima in se ji s tem približala v lestvici. Obe petorici imata isto število točk, le razlika v koših govori v prid Levissime. Borba med Giro in Reyerjem, ki sta na dnu lestvice, pa se je zaključila v korist druge petorice.

Preostane še komentar o igri med tržaškim Stockom in moštvom iz Livorna. Tržačanom je silila voda v grlo in so potrebovali točke, da se izmažejo iz negotovega položaja, v katerem so životarili proti dnu lestvice. In točke so prišle z nedeljsko prepričljivo zmago, ki so si jo priborili zaradi odličnega dneva Cavazzonija in Gavagninija, ki sta sama dosegla 25 oziroma 37 točk. Zmaga se je Tržačanom nasmejala v zadnjem delu igre, ko so sprožili ofenzivo, kateri gostje, kljub visokemu in odličnemu Orzaliju, niso bili kos.

Izidi nedeljskih tekem so sledeči:

*Stella Azz.-F. Levissima	64-56
*Reyer-Gira	70-64
*Lanco Pesaro-Petrarca	60-51
*Stock-Livorno	88-60
*Ignis-Santagostino	81-57
Simmenthal-*Oransoda	79-76

LESTVICA

Simm.	20	19	1	1342	1070	38
Oransoda	20	18	2	1632	1208	36
I. Varese	20	15	5	1532	1289	[illegible]
L. Pesaro	20	10	10	1361	1360	[illegible]
Leviss.*	20	11	9	1246	1234	[illegible]
Stella A.	20	10	10	1263	1298	[illegible]
Petrarca	20	9	11	1154	1195	[illegible]
Livorno	20	7	13	1200	1580	[illegible]
Stock	20	7	13	1116	1214	[illegible]
Gira	20	6	14	1143	1314	[illegible]
Reyer	20	6	14	1152	1301	[illegible]
Santag.	20	2	18	1091	1339	[illegible]

* Točko manj.

TEKME 28. 2. 1960

Santagostino - Stock, Livorno - Lanco Pesaro, Petrarca - Reyer, Gira - Stella Azzurra, Fonte Levissima - Simmenthal; Ignis - Oransoda Virtus.

* * *

V ženskem prvenstvu serije A so v nedeljo zabeležili kar tri zmage petoric, ki so morale v goste. Med temi je tudi ekipa Stocka, ki si je v Faenzi proti OMSA zagotovila lepo in prepričljivo zmago in z njo tudi pravico, da se trdno zasidra na drugem mestu lestvice takoj za Udinese.

O tej petorici pa lahko trdimo, razen seveda nepredvidenih spodrsljajev, da si je z zmago nad ekipo iz Mantove Lubiam, dokončno zagotovila prvo mesto v lestvici in s tem tudi naslov prvakinje.

Za ostale tekme ne bi bilo ničesar pripomniti, razen morda dejstvo, da sta si šli petorici Fontane in Talmone Torino po točke na igrišča Montecatinija in Stande.

Rezultati so sledeči:

*Ozo-Fiat	54-51
Stock-*Omsa	42-24
*Udinese-L. Mantova	60-32
Montecatini-*Fontana	27-25
Standa-*T. Torino	65-50

LESTVICA

Udinese	15	15	0	811	442	[illegible]
Stock	16	12	4	696	629	[illegible]
Ozo	16	10	6	644	693	[illegible]
Standa	16	9	7	832	782	[illegible]
Fiat	16	8	8	638	615	[illegible]
Omsa	16	8	8	483	607	[illegible]
Fontana	16	7	9	588	614	[illegible]
T. Torino	16	6	10	672	738	[illegible]
Montec.	15	4	11	481	529	[illegible]
L. Mantova	16	0	16	472	685	[illegible]

V nedeljo ne bo prvenstva zaradi mednarodnega srečanja Italija - Madžarska, ki bo v Vidmu.

—«»—

Svetovno nogometno prvenstvo

Od 15. 5. do 15. 6. 1962 finalna srečanja?

PARIZ, 23. — Predsednik čilskega organizacijskega odbora nogometnega svetovnega prvenstva, ki bo 1962. leta, Carlos Dittborn, se je v Parizu sestal z nekaterimi voditelji francoske nogometne zveze zaradi določitev datumov odigranja finalnih tekem. Kot znano, je Čile predlagal čas od 15. maja do 15. junija, vendar so nekatere evropske države predlagale odložitev finalnih tekem za petnajst dni.

Dittborn, ki je že razpravljal o tem vprašanju z voditelji španske zveze, je pripravljen privoliti v odložitev, vendar v obdobju, ki ga narekujejo vremenske prilike, ker v državi, kjer bo svetovno prvenstvo se začne v juniju sezona deževja. «Petnajstdnevna odložitev je mogoča», je izjavil Dittborn, «vendar preko ne moremo, ker imamo tudi obveznosti mesti, kjer bodo nogometne tekme».

Verjetno je, da bo prišlo do sporazuma. Dokončni sklep bodo sprejeli šele prihodnji ponedeljek v Bazlu, kjer bo 29. februarja sestanek organizativnega odbora mednarodne zveze, kateri bo Dittborn predložil vse dokumente o svetovnem prvenstvu.

Dittborn bo odpotoval iz Pariza v sredo. Odšel bo v Frankfurt, od koder bo odpotoval v Švico. Po sestanku mednarodne zveze, bo obiskal Italijo, Portugalsko ter se bo nato vrnil v domovino.

Pokrajinski moštveni turnir v namiznem tenisu

Igralci moštva Bor A premagali ACIES s 5:3

V prostorih društva «Edera» se je v ponedeljek začel pokrajinski moštveni turnir, na katerem sodeluje osem ekip razdeljenih v dve skupini Športno združenje «Bor» je vpisalo kar tri ekipe, ker ravno na takih turnirjih je dana možnost igralcem, da se pomerijo z močnejšimi nasprotniki in si pridobijo izkušenj in rutine, brez katere je vsak nastop na izločilnih tekmovanjih zelo tvegan.

Borova ekipa, označena s črkami A,B,C, sestavljajo naslednji igralci: Grbec, Kovačič Merlak, Patrizio; Stanisa, Krevatin, Sossi; Milič B., Cibic E. in Ukmar. V prvi skupini, v kateri je tudi Bor A, so še «La soffitta», «Acies» in «Don Bosco». Bor B in Bor C skupno z ekipama «Bancari» in «ARAC» sestavljata drugo skupino. Vsako moštvo se bo pomerilo z ostalimi svoje skupine. Prvo in drugo plasirani ekipi obeh kol bosta naknadno tekmovali za prvo in drugo mesto. Ti dve moštvi si bosta zagotovili pravico do nastopa na italijanskem moštvenem prvenstvu. Tretje plasirano moštvo pa se bo pomerilo z drugoplasiranim iz Gorice. Zmagovalec bo isto tako imel pravico do nastopa na državnem prvenstvu.

V prvem dnevu tekmovanja, v prvi skupini, je Bor A premagal moštvo ACIES-a z rezultatom 5:3.

V prvi tekmi je Crbec v dveh setih brez težave odpravil še nedozorelega nasprotnika. Canu je imel tu pa tam izvrstne podvige, vendar so bili slučajni kot smotrno pripravljeni. V drugem srečanju sta se pomerila Birsa in Patrizio.

Birsa, ki je zasedel drugo mesto na deželnem prvenstvu, ni bil kos proti močno rezanim žogam. Kljub temu je odločil v svojo korist prvi set z rezultatom 21:16. V drugem setu sta si bila igralca enakovredna do 7. točke. Birsa si je zagotovil 8. točko z žogico, ki je povzročila precejšnjo debato. Nato pa je naglo večal svoj naskok in že vodil 19:11; tedaj se je Patrizio zbral in mirno začel vračati žogo za žogo in tako popravil rezultat najprej na 20:15, nato 20:19, vendar pa je nasprotniku uspel zadnji udarec.

Proti Bernettiju je Kovačič odlično zaigral v prvem setu, ko je pustil nasprotnika pri 12. točki. Tudi v drugem nizu je dobro začel in večal svoj naskok, a v drugem delu seta je Bernetti ta naskok nekoliko zmanjšal. Kovačič je že imel set žogo, ko je bil nasprotnik šele v 15. točki. Tedaj je Borov igralec zaigral nekoliko bolj ležerno in podaril 3 točke. Bernetti se je otresil vsake treme in z lepo igro in krasnimi udarci izenačil 20:20, v podaljšku pa zmagal 25:23. S to zmago je društvo ACIES prešlo v vodstvo 2:1.

Grbec je poskrbel za ravnotežje in je premagal Bernettija v dveh zanimivih setih, katerih rezultat pa ni bil nikdar v dvomu.

Kovačič pa je povedel z zmago v igri proti Canu Borove barve spet v vodstvo. Zanimiva in povsem neodločna je bila tekma Bernetti-Patrizio. V prvem setu je Bernetti vodil 11:1, ko je nasprotnik bolje zaigral in ga dohitel pri 16. točki. Kljub temu je Bernetti zmagal 21:16. V drugem nizu pa je Patrizio po začetni izenačenosti prešel v vodstvo in zmagal 21:15. Tudi odločilni set se je zaključil z zmago Borovega predstavnika.

Sledil je «clou-match» dvoboja, tekma med Grbcem in Birso. V prvem setu je Brbec nadkril nasprotnika in zmagal 21:4, a v naslednjih dveh je moral kloniti pred Birso, ki je sam prešel v napad. V tem zaključnem delu je Grbec grešil neobičajno veliko število žog in je prišla do izraza pomanjkljivost njegove obrambe.

Naslednja tekma, ki sta jo odigrala Patrizio in Canu ni bila zanimiva. Edina privlačnost je bila v tem, da bi v primeru Patrizioviega poraza ACIES spet izenačila stanje. Vendar do tega ni prišlo, ker je Patrizio premagal nasprotnika v dveh setih in tako zagotovil zmago Bora.

V drugi skupini sta se najprej srečali Borovi moštvi.

Bor C je premagal Bor B 5:1. Bor B je nastopal le z dvema igralcema, ker ni bilo Sosiča.

V tem srečanju je bil najuspešnejši mali Milič, ki je premagal oba svoja nasprotnika. Najprej se je pomeril s Staniso in zmagal v treh setih.

Hrevatin je proti Ukmarju pokazal, da ni v svoji najboljši formi in da rabi še mnogo treninga. Zato ni Ukmar imel z njim težjega dela in zmagal v dveh setih. Isto tako v dveh setih je Hrevatin zgubil proti Miliču, ki je tako še potrdil svojo dobro igro in žel odobravanje vseh prisotnih.

Edino točko za B moštvo Bora je priboril Stanisa, ki je v treh setih premagal Cibica.

Ostali dve točki sta si Ukmar in Cibic priborila brez boja zaradi že omenjene Sosičeve odsotnosti.

REZULTATI I. KOLA

ACIES - Bor A 3:5 — Canu-Grbec 0:2 (10:21, 13:21), Birsa-Patrizio 2:0 (21:16, 21:19), Bernetti-Kovačič 2:1 (12:21, 21:17, 25:23), Bernetti-Grbec 0:2 (16:21, 15:21), Canu-Kovačič 0:2 (10:21, 9:21), Bernetti-Patrizio 1:2 (21:16, 15:21, 18:21), Birsa-Grbec 2:1 (4:21, 21:17, 21:13), Canu-Patrizio 0:2 (11:21, 17:21).

Bor B - Bor C 1:5 — Stanisa-Milič 1:2, Hrevatin-Ukmar 0:2, Sosič-Cibic 0:2, Hrevatin-Milič 0:2, Stanisa-Cibic 2:1, Sossi-Ukmar 0:2.

REZULTATI II. KOLA

Bor A - Don Bosco 5:0;
ARAC - Bor B 5:1;
Bancari - Bor C 5:0.

V Sidneyu odličen uspeh avstralskih plavalcev

Konrads, Fraserjeva in Hayes izboljšali 6 svetovnih rekordov

Presenetljivi rezultati avstralskih plavalcev napovedujejo namen, da si zagotovijo vsa prva mesta na prihodnji olimpiadi v Rimu

SIDNEY, 23. — Današnji dan je bil zelo pomemben za avstralski šport in še posebej za plavanje. V 55 jard dolgem bazenu North Sidneya so plavalni dosegli 6 novih svetovnih rekordov v najbolj privlačnih progah od 100 m za žensko do 440 jard za moške.

Začela je mlada (22 let) Dawn Fraser, ki je najhitrejša plavalka na svetu in kot taka kandidatka za zlato medaljo v Rimu (eno si je zaslužila v Melbournu): 110 jard je plavalka preplavala v času 1'00"2. S tem časom je izboljšala svetovne rekorde, ki pripadajo njej in sicer na 100 m (1.01"2) in 110 jard (1'01"4). Kot se vidi se je odlično dekle zelo približalo zidu 1 minute. Ob koncu tekmovanja je izjavila, da bi lahko tempo še pospešila, če bi vedela, da je tako blizu njenega cilja. Če pomislimo, da je plavala 100,58 m dolgo progo, lahko trdimo, da je preplavala 100 m točno v 1 minuti.

Svetovni rekorder Konrads s sestro Iso

Njen podvig je toliko večji, ker je ure prej nastopila v finalu na 110 jard metuljčka, kjer je tudi izboljšala svetovni rekord, ki je pripadal Američanki Becky Collinsovi s časom 1'11"2. Novi rekord Fraserjeve pa je 1'10"8. Nancy Ramey je isto progo preplavala v času 1'09"8, vendar njenega podviga niso priznali. Vseeno je slednja svetovna prvakinja v plavanju na 100 m metuljčka s časom 1'09"1. Današnji uspeh Fraserjeve je potrdil mnenje, da bo dekle prišlo tudi v Rimu do olimpijske medalje ne samo na 100

Tudi John Konrads je izboljšal dva svetovnega rekorda: lastnega na 440 jard in na 400 —m, ki je pripadal Japoncu Yamanaki s časom 4'16"6. Njegov današnji čas je 4'15"9. Tudi Konrads je potrdil, da je za rimsko olimpiado favorit za prvo mesto v plavanju na 400 in 1.500 metrov.

Zadnji rekord dneva je postavil na 220 jard metuljčka komaj 16 let stari Neville Hayes. Ta fant, katerega trenira Konradsov trener Don Talbot, je sedaj dosegel čas 2'17"9, kar ga postavlja na čelu najboljših plavalcev sveta.

Brez dvoma je avstralsko plavanje na višku. Zato ni nič čudnega, če je Don Talbot izjavil, da bodo plavalci nove celine na rimski olimpiadi odnesli vse zlate medalje, ki bodo na razpolago plavalcem.

Naj se pripomnimo, da pripada Konradsu 7 svetovnih rekordov, Yamanaki 1 in sicer na 200 m, medtem ko je John Devitt doslej zabeležil najboljše čase na 110 jard in 100 m.

Tekmovanje v Sidneyu je dalo sledeče tehnične rezultate.

110 jard hrbtno — ženske:
1. M. Wilson 1'13"7
2. G. Beckett 1'13"7
3. Y. Capper 1'14"5

110 jard metuljček — ženske:
1. Dawn Fraser 1'10"8 (svetovni rekord)
2. J. Andrew 1'12"5
3. L. Kingston 1'14"3

110 jard prosto — ženske:
1. Dawn Fraser 1'00"2 (svetovni rekord)
2. Ilsa Konrads 1'03"3
3. Lorraine Crapp 1'03"5

440 jard prosto — moški:
1. John Konrads 4'15"9 (svetovni rekord)
2. J. Rigby 4'30"4
3. A. Wood 4'32"2

110 jard prsno — ženske:
1. R. Lassig 1'22"2
2. J. Hogan 1'25"5
3. E. Evans 1'26"4

220 jard metuljček — moški:
1. Neville Hayes 2'17"9 (svetovni rekord)
2. K. Berry 2'20"7
3. P. Gilmour 2'28"9

Štafeta 4x110 jard mešano — ženske:
1. Južni Wales 4'59"5 (državni rekord)
2. Queensland 5'01"9
3. Victoria 5'10"

—«»—

KOLESARSTVO

Nov svetovni rekord v vožnji na 1 km

ESSEN, 23. — Nemec Dieter Gieseler je dosegel nov kolesarski svetovni rekord za diletante v vožnji na 1 km na pokritem dirkališču. Novi rekord je 1'9"3. Prejšnji rekord je pripadal tudi Nemcu in sicer Rudyju Altwiggu, ki ga je s časom 1'9"6 dosegel 13. novembra 1959. leta v Koelnu.

—«»—

KOSARKA

Sodnika za tekmo Italija-Madžarska

RIM, 23. — Svicarski sodnik Roger Weber, ki bo v nedeljo sodil mednarodno tekmo v košarki med Italijo in Madžarsko, je javil, da bo prispel v Videm, kjer bo tekma, v soboto zvečer ob 23.24. Drugi sodnik, Čehoslovak Kurt Uberall, pa bo prišel v Videm v nedeljo zjutraj ob 7.20.

PRETRESLJIVE ZGODBE

III.

NEVARNA DIVJAČINA 8.

Richard Connell

Ob desetih se je odpravil v spalnico. Kako prijetno je truden, si je dejal, ko je zaklepal sobo.

Luna je medlo svetila in zato je general stopil k oknu, preden je prižgal luč, in pogledal na dvorišče. Razločil je svoje velike pse in jim zaklical: «Treba bo bolje pogledati še enkrat.» Tedaj je prižgal luč.

Pred njim je stal človek, ki je hip pred tem šinil izza zavese.

«Rainsford!» je kriknil general. «Zaboga, kako ste prišli sem?»

«Močvirje!» je rekel Rainsford. «Odkril sem, da je bliže kakor skozi džunglo.»

General se je globoko oddahnil in se nasmehnil.

«Čestitam vam, partijo ste dobili.»

Rainsford se ni nasmehnil.

«Še zmeraj sem preganjana zver,» je odvrnil z nizkim in hripavim glasom. «V pozor, general Carov!»

General se je pripognil v najglobji poklon.

«Razumem,» je dejal. «Sijajno! Eden od naju bo psom za večerjo. In drugi bo lahko spal na tej postelji, ki je zares odlična. Pozor Rainsford!»

* * *

Še nikoli nisem spal v boljši postelji, si je mislil Rainsford tisto noč.

IV.

LUCY SE ZALJUBI 1.

Q. Patrick

Sedele so pri mizi in zajtrkovale. Ogrnjene so bile v črne plašče z mahedravimi rokavi, kakor jih imajo turisti v Mehiki. Niso mogle biti drugo kakor tri zrele ženske iz imenitnih filadelfijskih predmestij.

«*Mas cafe,*» je naročila gospodična Ellen Yarnell počasni natakarici. Gospodična Ellen je nekoč veliko potovala in je vedela, kako se naroča na tujem.

«In *mas* toplo... *caliente,*» je pristavila gospodična Vera Truegood, najstarejša med njimi. Tej so se zdele jutranje ure v mehikanskem mestu ledeno mrzle.

Gospodična Lucy Bram ni rekla besede. Pogledala je na uro, da bi videla, če je že čas, ko bi moral priti Mario.

Natakarica je nerodno položila na mizico kovinski vrček tople kave.

«Se ti ne zdi, Lucy,» je opomnila Ellen, «da bi bilo dobro reči Mariu, naj prihaja zjutraj bolj zgodaj? Lahko bi nas kam peljal, kjer bi dobile dober topel zajtrk.»

«Mario ima že tako dovolj opraviti z nami,» je zardevaje odgovorila Lucy, ko je omenjala mladega mehikanskega vodiča.

Zardela je, ker sta jo prijateljici zbadali zaradi njega in zaradi tega, ker se je po naključju ravno takrat spomnila na njegove tacaste mehikanske noge, kakor jih je videla prejšnji dan, ko je veslal na barki, s katero so šle gledat plavajoče vrtove v Kochimilcu.

Prav verjetno gospodična Lucy Bram ni še nikoli mislila na noge kakšnega moškega — še toliko manj pa pri zajtrku — v vseh dvainpetdesetih letih, ki jih je preživela kot dobro vzgojena in protestantsko verna devica. V tem je bil zaskrbljujoči znak, da se je nekaj spremenilo po njenem previdnem prihodu v Mehiko pred mesecem dni. V resnici pa je morebiti sprememba nastopila že kaj prej, ko je po očetovi smrti postala nenadoma bogata in ji je stopilo v glavo bogastvo ali pa svoboda. A gospodična Lucy se je tega ovedela šele potem in šele v Mehiki, tisti dan, ko se je prvič srečala v Taxcu z Mariom.

Ta dan je prinesel gospodični Lucy veliko novega. Najbrž največ, kar je sploh doživela v tistih svojih mehikanskih dneh. Občutek svobode, ki se ga je njena mirna duhovnost še malo sramovala, se je v njej vzbudil v sončni hotelski sobi. In ta občutek je obkrožal zajtrk, ki ga je použivala na vrtu z obema prijateljicama. In tudi Verino tarnanje zaradi mraza in pripombe domišljave potovalke Ellen tega občutka ni moglo udušiti. Taxco je res prijeten kraj, seveda, a se po slikovitosti še malo ne more primerjati s trgi po toskanskih hribih.

Preteklost gospodične Lucy je bila omejena na Filadelfijo in Bar Harbor, zato so se ji zdele sprane rdečkaste strehe in vitki zvoniki cerkva v Taxcu kakor nemogoča resničnost iz sanj. «Mesto rožnatordeče barve, staro kakor čas...». Nečednostno ugodje bivanja v tujini, ko je bila gospodar sama sebe, je prišel do viška, ko je zagledala tisti prstan.

Videla ga je v majhni zlatarni na obsenčenem trgu. Njeno pozornost je pritegnil nase, ko sta se Vera in Ellen pogajali z zlatarjem za neko zaponko. To ni bil dragocen prstan. Njenim očem pobožne protestantke, ki je bila strogo naučena prezirati vse, kar je kričečega, se je zdel skoraj prostaški. Velik svetel bel safir na tenkem srebrnem obročku. Toda v tistem navideznem svetlikanju je bilo nekaj skušnjave. Nataknila si ga je na prst in v sončni svetlobi se je še bolj zasvetil. Čisto zasenčil je preprosti zaročni prstan njene matere, ki je veljal gotovo petdesetkrat več. Gospodična Lucy je občutila nerazložljivo radost. A takoj jo je navdal občutek sramu. Naglo ga je poskušala sneti za hrbtom svojih prijateljic.

Prstan pa ni hotel več z roke. Vlekla ga je in tedaj sta se ji približali in ga ogledovali z glasnim občudovanjem.

«O, Lucy, kako krasno!»

«Ljubek, kakor da bi bil zaročni.»

Gospodična Lucy je zardela.

«Ne govorita takih! Zame je premladosten. Hotela sem ga samo pomeriti, zdaj pa ne gre več...»

Zopet je poskušala. Mehikanski zlatar je skakljal okoli nje in se ji je dobrikal, češ da je znala tako izbrati.

«Daj no, Lucy,» je rekla Ellen. «Kupi ga!»

«Sitna zadeva. Toda, ker ga ne morem več sneti, ga bom menda res morala...»

In gospodična Lucy je kupila prstan z belim safirom za veliko večjo ceno, kot je bil vreden, a to zanjo ni bilo kdo ve kaj.

Ko je Ellen plačevala, je dejala Lucy Veri: «Snela ga bom v hotelu z milom in vodo.»

Pa ga ni snela. Nova sreča, ki jo je vznemirjala, je nekako izvirala iz tega prstana.

V Taxcu življenjska sila gospodične Lucy ni poznala meja. Tisti večer sta Vera in Ellen počivali v sobah, ker so ju pekle noge, ona pa se je odpravila že vnovič k cerkvi svete Prisce, ki je bila vrh trga. Prvi ogled te cerkve sta ji skazili njeni prijateljici s klepetanjem in z branjem vodiča. Hotela je biti sama v hladni in temni cerkvi in poskušati doživeti tisto ozračje, ki je bilo tako različno od domačih protestantovskih pobožnosti.

Navdih, ki si ga ni znala razložiti, jo je pripravil do tega, da je pokleknila in se prekrižala. V svetlikanju safira na prstu je bilo nekaj eksotičnega kakor sicer v vsej cerkvi.

Ni dolgo klečala. Preden je vstala, je opazila, da je nekdo blizu nje. Poškilila je in videla na desni mehikanskega poganiča v snežnobeli obleki. Ko je vstala, sta se njuna pogleda ujela. Bil je samo bežen pogled, a gospodični Lucy je ostal kot obraz v živem spominu. Koža na njem je bila temna kot potrpežljiv med in oči — zlasti tiste oči — tako črne in so bile polne sladke in tihe lepote.

Šla je iz cerkve, bila je srečna in želela si je iti na večer. Somrak je že ugasnil in ko je prešla iz prometnega Xocala na samotno cesto, ki je vodila v hotel, je bilo že temno. Njeni vajeni koraki so odmevali po razdrapanem tlaku in ta ropot je še poudarjal samotnost.

Po klancu navzgor proti nji je prihajala moška postava, ki se nekoliko pozibavala. Gospodična Lucy sicer ni bila strahopetna, a pretreslo jo je, ko je dognala, da je mož pijan. Pogledala je naokoli. Nikjer žive duše. Nekaj ji je reklo, naj se vrne na Xocalo, pa ni ubogala. Konec koncev je Američanka in pošteno ji ne bo prizadejal kaj hudega. Odločno je nadaljevala pot

(Nadaljevanje ...)